

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

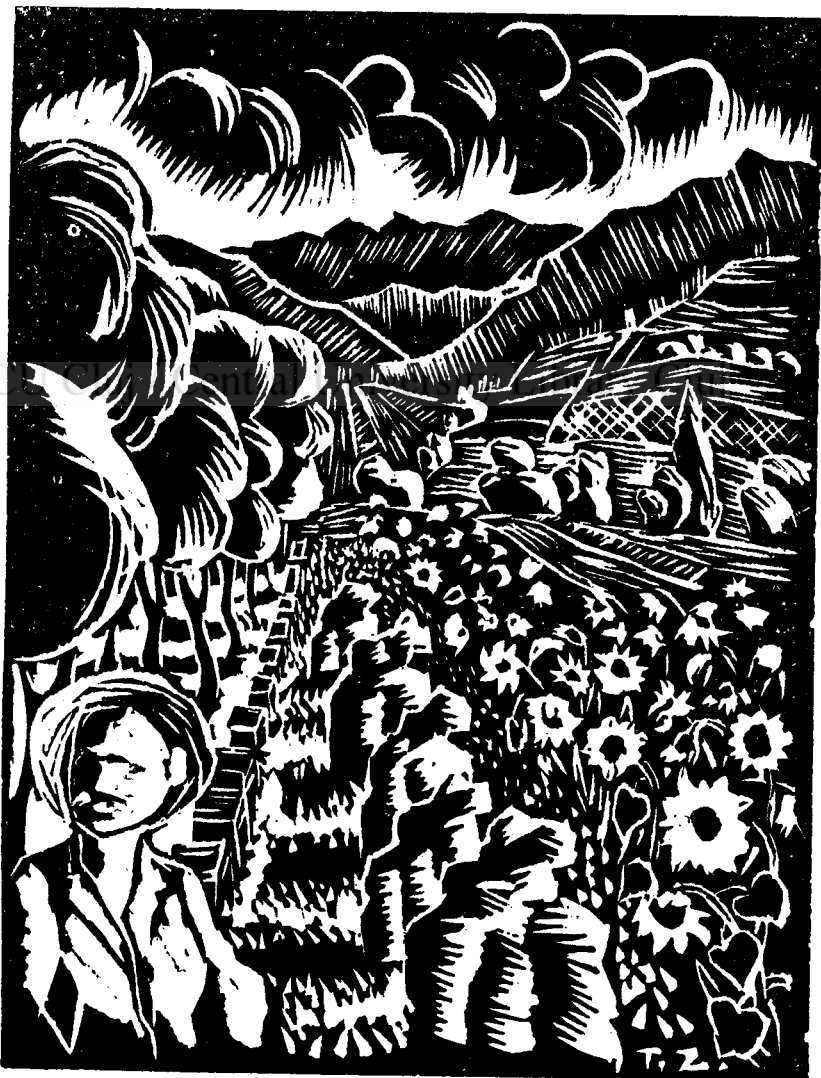
AZ-ERDELYRÉSZI-MÉHÉSZ-EGYESÜLET-SZAKLAPJA

63. ÉVFOLYAM

8-9. SZÁM

1948 AUG.—SZEPT.

Őszi
reméységünk:
tarlóvirág
és napraforgó

Takáts Zoltán
fotolemmetsze

Beszámoló

Méheimet husvét óta a szabad forgalomba kiadott cukor mentette meg. Éppen a tizenkettedik órában jött. Bizony sokba került, de mikor életmentésről van szó nem nézi az ember a költségeket. Két hete némi hordás kezdődött, de csak a reggeli órákban, a harmat felszáradásáig tart. A tarlóvirág olyan kevés, hogy nem jöhet számításba és a kéthetes szárazság megakasztotta, hogy az a kevés is jól ki-fejlődhessék.

Az anyamevelés most már eredményesebben folyik és legalább saját állományom részére sikerült az utánpótlást biztosítanom. Julius 31-én zápor pásztaza át a határt és kissé fel-űdítette a vegetációt.

Minden törekvésem csak arra irányult, hogy méheimet kellőképpen betelelhessem. A tavaszi etetésre már nehezebb jut, mert előreláthatólag nem pergetnek. Három évi egyre rosszabbodó időjárás, másrészt a mezőgazdaság egyoldalúsága miatt vidékünk a méhészetre teljesen alkalmatlan. Bár sok az akác a hordás csak 6—7 évenként sikerül valamiképp s a tarlóvirág még ritkábban. Mindig vadonba vágytam, hegyes-erdős vidékre, de mégis a laponas maradtam.

Diákkoromban dzsungel és indiai könyvek voltak a kedvenc olvasmányaim. Természetesen más vágyak hajtottak akkor most a méhészettel kapcsolatban gondolok sokszor rájuk, milyen öröm lehet ilyen jó hordású vidéken a rajzó tömegben hazaáramló méhsereget szemlélni. Ki virággal, ki meg nektárral sűrög, szinte tolakszik, hogy a kaptárba jusson, és terhetől megszabadulva, pillanatnyi késedelem nélkül újból ott teremjen a nektárral teli virágkelyheken, hogy a hetenkénti dus pergetésről ne is szóljak. (Sajnos hegyes vidéken is mind ritkább. Szerk.)

Talán megfigyaltodnék, ha ilyen eldorádóba eszpenhetnék. Csak az bosszant, hogy 1919-től 1931-ig, egyes „jól

nevelt“ családok 80—100 kg. mézet adtak, viszont nem volt ára a méznek. Akkoriban nem bajlódtam anyameveléssel. Neveltek maguknak, mikor megjött az ideje. Ritka volt az anyátlan család.

Mikor e sorokat írom (aug. 10) a tők és napraforgó himporától belepve térnek fáradtan haza. Sajnos szép szürkés bronz színűk néhány nap alatt fénylő fekete lesz és gyorsan pusztulnak. (A május végi—június elejei petékből kelt öreg bogarak ezek. Szerk.)

Különös körülmény az is, hogy ez évben nem volt rablás, bár méheim, csak egyik napról a másikra tengődtek. Még csak nem is kúttak. Azelőtt, hordástalan időben bár mennyire is elláttam mézzel, állandóan fürkészték és Isten fegyén irgalmas ha egy családra rácsap'ak. Tekintet nélkül hogy az gyeńg vagy erős volt egy-kettőre megszabadították mézétől. (A napi fogyasztást behordhatták s mivel a nagyhordás elmaradt ehez szoktak hozzá a méhek. Szerk.)

Ez évben a herékkel is elég gavalérosan bánunk és úgy-ahogy megtűrik őket ninestelenségükben is.

Ez rövid és elég szomorú, a minden reményre jogosító, de sajnos rosszul sikerült méhész esztendőnek. Remélem, hogy jövőre csak jóról számolhatunk be.

Mácsa.

Sztarek Károly.

SENKI FEJE SEM KÁPTALAN

A harmadik családnál már nem tudod mit láttál az elsőnél.

TÖRZSKÖNYVEZZED CSALÁDJAJDAT!

Rendeljél az EME-től még ma törzskönyvet. Csak vonásokat kell bele húzni s egy-két számot. Minden családod hű törzskönyvét megkapod.

A 25 lapos, tartós borítékba illesztett törzskönyv ára utmutatóval együtt 100-lei

POSTACIM:

EME CLUJ, STR. REPUBLICEI NO. 22.

Méhetető cukrot osztunk

Demokratikus kormányzatunk újabb tanujelét adta annak, hogy mennyire szíven viseli a méhészet fejlődését: nagyobb mennyiségű cukrot oszt ki a méhészgyesületekbe tömörült szervezett méhészek kérésére, hogy az inséges méhesaladók hiányzó téli készletét kiegészíthessék és többtermelést szolgáló őszi serkentő etetést elvégezhessék.

A kioszásra kerülő cukor minősége teljesen kifogástalan száraz, minden idegen anyagtól mentes! Az előző kiosztások során méhésztestvéreink bebizonyították, hogy a cukrot nem használják fel egyéb célra, tehát nyugodtan rájuk bízható minden denaturáló anyag nélkül, mert így a legcélszerűbb feleletni a méhekkel.

A cukor ára előre láthatólag minden költséggel együtt kg-ként 100 lej körül lesz. A kiosztással járó kiadásokat és a pénz felhasználását a méhészek maguk ellenőrzik saját bizottságaik útján.

A cukor elosztást egyesületünk tagjai részére teljesen decentralizáltuk, mert

1948 szeptember hó 5-ig

a kiutalt mennyiséget át kell vennünk a cukorraktárból, viszont e célból forgótőkével nem rendelkezünk.

Méhésztestvéreink!

A kiutalt cukor zavartalan és gyors elosztása érdekében tartsuk be az alábbiakat:

1. Azonnal jelentsük be a családok számát és vigyünk be vagy tegyünk postára ugyanannyi kiló cukorért kg-ként 100 lej előleget, hogy a cukrot kiválthassuk.

2. Úgy a bejelentést, mint a pénzt mindenki a következők szerint beszervezett EME cukorelosztó helyre vigyük be. Tehát nem az EME központba, oda csak a Kolozs megyei méhészek vigyék.

Kolozsmegyéből: EME Cluj, Str. Republicei 22.

Torda-Aranyos megyéből: EMGE Kirendeltség Turda, Avram Jancu 5.

Alsó-Fehér megyéből: Botz Ida Aiud, Str. Mihai Viteazul 12.

Hunyad, Temes, Krassó és Szörény megyéből: EME Bánsági Méhészköre, Bul. 23 August 8.

Arad és Bihar megyéből: EME Bihari Méhészköre, Oradea Str. Visinszky No. 27.

Szilágy megyéből: EME Zilah és Vidéke Méhészköre Zălău, Lőrincz Mátyás címén, Str. Dózsa 5.

Szatmár megyéből: EMGE Kirendeltség Satu-Mare, Str. Stefan cel Mare 15.

Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód megyéből: EME Dési Méhészköre Dej, Str. Republicei No. 17.

Máramaros megyéből: EME Máramarosi Méhészköre: Sighet, Róna Jenő Str. Busita No. 46.

Kisküküllő megyéből: EMGE Kirendeltség Tárnaveni, Str. Dózsa 8.

Nagyküküllő, Szeben és Fogaras megyéből: EMGE Kirendeltség Sighisoara, Str. Stalin 16.

Brassó és Háromszék megyéből: EME Sepsiszentgyörgy és Vidéke Méhészköre Kiss Zoltán címén Str. Ady 5.

Maros-Torda megyéből: EME Marosvásárhely és vidéke Méhészköre Trg.-Mures Fiererie Tankó Piata Stalin No. 10.

Csik megyéből: EMGE Kirendeltség Mereurea-Ciuc, Str. Bolyai 5.

Udvarhely megyéből: EME Udvarhelyszéki Méhészköre Odorheiu, Str. Kossuth No. 10.

3. Az igénylést a beérkezés sorrendjében elégitjük ki: A beérkezés sorrendjében tehát aki előbb kér azonnal megkapja, míg, ha megkésik, megtörténhetik, hogy a cukrot már kiosztották azoknak, akik előbb igényelték.

4. Szeptember 5 után a cukrot már nem válthatjuk ki, ezért is sürgős azonnal elintézni a cukorigénylést.

5. Akinak tagdíjhátraléka van cukrot nem juttathatunk.

6. Az újonnan belépő tagok kötelesek a f. év hátralévő részére kifizetni 100 lej tagdíjat.

7. A későn jelentkezők cukorigény-

lését előjegyzésbe vesszük és ha az előleget befizették pótigénylést terjesztünk fel, de annak kiutalásáért előre felelőségt nem vállalhatunk. Ha nem sikerült, a pénzt természetesen visszatérítjük.

Amikor a fentieket demokratikus kormányzatunk iránti hálával Méhésztvéreink tudomására hozzuk, egyúttal kérünk mindenkit, hogy igénylését sürgősen intézze el, nehogy pénz hiányában az elosztó központok a kiült mennyiséget ne válthassák ki.

Az EME elnöksége.

Jól sikerült költözködés

Ezelőtt 2 évvel Élesdre költöztem, azaz a szándékkal, hogy kítapasztaljam az akác- és tarlóvirág hordást, ami nálunk nincs. A tavalyi szárazság azonban a tarlóvirágnak nem kedvezett, az idén meg az akác elfagyása húzta keresztül számításaimat s így elhatároztam a visszaköltözést a mi havasalji legelőt megközelítő vidékünkre, ahol bár nem emelkedik a kaptáros mérleg kilókkal naponta, de kiröpüléstől betelelésig állandó a vontatott hordás. Itt kell megemlékeznem egy növényfélésegről, amely valóságos áldás az itteni méhekre nézve. Latin elnevezését nem tudom, de azt hiszem nem lesz ösmeretlen magyar nevén sem a „kutyabenge“, amely tavasztól ősziig állandóan viragozik és termeli az eleinte zöld, majd piros, s végül fekete bogyóit. Ahol ez a cserjeféleség terem ott nem mehetünk el mellette, hogy méhet ne lássunk apró igénytelen virágain. Örömmel üdvözölték tehát méheim a mi hegy-völgyes vidékünk kutya-benge tömegeit.

Május 25-én vagoniroztam be 20 családot Élesden 2 nap mulva itthon voltunk, életben és egészségben, bár az élesdi méhésztársaim igyekeztek lebeszélni a hazaköltözésről (szakembert mindenütt szívesen vesznek). Hivatkoztak többek lefulladásai esetére. Az egyiknek 9, másiknak még több családja pusztult el szállítás közben. Azonban

biztam tudásomban és 99%-ban biztosítottam őket arról, hogy egy családom sem szabad elpusztuljon az úton. A századik százalékot baleset előfordulása esetére tartottam fenn (főlfordulás, összeütközés stb.). Igéretemet beváltottam, bár a legkedvezőtlenebb körülmények között szállítottam méheimet: nagy forróságban, hátulkezelős kaptárakban és olyan tapintatlan tolatás közben, hogy a méheim részére betett víz a vederrel együtt többször fölborult a vagonba, de hiába, ha a keretek nem mozognak, menekülőtér és rostaszövet is van, baj nem történik. A tavalyi 10 rajom teljesen új építményen volt, de a lelkiösmeretes drótozás és műlépezés ezeket is megmentette. Egyetlen egy lépem sem szakadt le, pedig útrakelés előtt nem pergettem. Ime tehát mit jelent a tudás, találékonyság és a lelkiösmeretes munka. Schürtz János.

MÉHÉSZETI FELSZERELÉSEK

szeg, drót, műlép, anyarács, beszerzésnél forduljanak bizalommal

MAKKAI ERNŐ

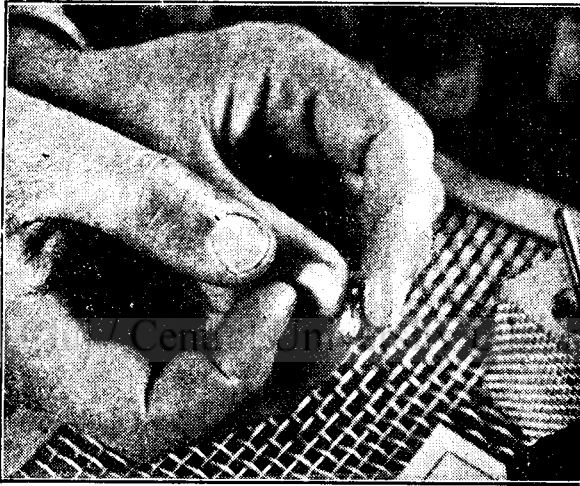
vaskereskedéséhez

KOLOZSVÁR, Dózsa György-u. 3/.

Az anyák megjelölése

A méhészetben sok olyan fontos munkát találunk, melyet ha nem végezzünk el idejében méhészetünk hanyatlásnak indul. Ilyen munka az anyanevelés, akár műrajt készítettünk, akár anyát cserélünk, hogy a meganyátlanított családot 5 nap múlva megnézzük és ha abban befedett anyabölcsőt találunk lemetszük, mivel azt előrehaladott 1—2 napnál öregebb állcára építették. Magam a legszebb nyi-

amikor felodódott benne, hozzákeverünk valamilyen ríktó festéket, fehér, sárgát, pirosat, zöldet, minden évben más és más színűt. Sokféle festék azért nem kell, mert 3 évnél idősebb anyát nem tűrünk meg a méhesben. A festékes üveget mindig dugva kell tartani, mert könnyen párolog. A festést is gyorsan kell végezni ugyanezen okból, ezért ilyenkor jó, ha segítségül hívjuk valamelyik családtagunkat.

A könnyebb kezű méhészek kézzel is megfoghatják az anyát. Megvárjuk amíg ball vállunk irányában halad a lépen, majd a hüvelyk és mutató ujj közé fogjuk a torát. A festés alkalmával támasszuk meg lábait, hogy ne kapáldozék.

tott anyabölcső közelébe kenem annak tartalmát, hogy a méhek behordhassák a még fedetlen bölcsőbe.

Igen fontos munka az is, hogy az anyákat jelöljük. A megfestett anya könnyebben meglátható a nép között, pontosan tudjuk hány éves, mert évenként más színnel jelöljük meg, de tudjuk azt is ha a család anyát cserél. Jelölésnél ragaszthatunk az anya torára kis staniollemezt is, de legjobbnak tartom a festéket.

Patikából veszünk pár gramm acetont, összevágott celluloidot (filmet), vagy más hasonlót teszünk bele és

Festésnél közönséges hajtvástag-ságú drótból egy kiskanál-formát készítünk, melyre ritka tüll vagy neddarabot varrunk. Ezzel az anyát gyengéden lefogjuk és egy fogpiszkálószerű fécskával egy vonalat húzunk az anya torára. Jó, ha e műveletet először heréken gyakoroljuk. Nem nagy tudomány, de fontos és hasznos. A művelet pedig csak nyugalmat igényel. A méhész pedig nyugodt ember kell legyen legalább amikor az anyát festi.

Remete.

Ferenéz Árpád.

A raj gondozása betelelésig

Sokan azt hiszik, hogy a raj befogásával a méhész minden kötelességét teljesítette. Pedig nem így van. Ha azt akarjuk, hogy rajaink rendszeres építseinek, fejlődésükben zavar ne álljon elő és idejére teletőképés családokká legyenek, akkor gondozni kell őket. De gondozni, illetve ellenőrizni kell a lerajzott családokat is.

A raj építkezésének ellenőrzése legelső feladatunk. A befogás utáni napon meg kell néznünk, hogy az építkezést a mülépeken kezdte-e meg a raj. A méhek ugyanis sokszor megteszik, hogy a kaptár más részébe húzódnak át és a rostaszövetre, fedődeszkára építenek, mit sem törődve a herakott mülépes keretekkel. Főleg akkor gyakori ez, ha a kaptár betelepített része nincs az üres résztől elválasztva. Ha a méhek nem a kereteken kezdtek építeni, rázzuk le őket és füsttel hajtsuk a mülépes keretekre. A kaptár üres részét zárjuk el előlük, mert a rendszertelen építkezést megismételhetik. Az építkezést ezután több ízben ellenőrizzük és ha rendetlenül folyik, szabályozzuk.

Ha a raj a beadott mülépeket már kiépítette, adjunk neki újabb keretet. A mülépet 2 kiépített keret közé tegyük. Ha lehet, olyan keretek közé, amelyeken a mézkoszoru már be van fődve. A mülépbeadást mindaddig folytatjuk, míg a hordás tart, illetve míg a raj az összes kereteket ki nem építette. Hordás idején a raj rohamosan épít, míg hordástalan időben megáll a munka. Ha azt akarjuk, hogy rajaink ilyenkor is jól fejlődjenek, etetnünk kell. Az etetést a raj befogása utáni negyedik napon kezdjük és addig folytatjuk, míg a raj jövőjét biztosíva nem látjuk. Vagyis míg a teletéshez szükséges lépeket kiépítette és a téli élelmet elraktározta. A rajt cukorszörppel vagy mézzel mindig este etetjük.

Az új méhcsalád — a raj — jövője, mint minden méhcsaládé, a jó anyától függ. Az első raj rendszerint öreg, termékeny anyával jön ki. Amint az első lépek kiépülnek, az anya rögtön petézni

kezd. Az ilyen rajnál a 2—3 napon tartott szemlén már megállapíthatjuk, hogy rendben van-e? Más a heizet az utórajoknál. Ezeknek fiatal, terméketlen anyjuk van. Az anyáknak, hogy családfejtartó szerepét betölthesse, meg kell termékenyülnie. A termékenyülés a levegőben történik. A nászrepülés előtt az anya néhényszor kirepül a lakásból, hogy annak környékét megismerje. Betájol. A tájolás és a nászrepülés sok veszéllyel jár. Madár elfoghatja, eső leverheti az anyát vagy zsúfolt méhcsben eltájol s idegen helyre téved be, ahol leszurják. Ha az anya elvész, akkor elpusztul a raj is, mert nincs lehetősége anya nevelésre. Ezért igen fontos annak ellenőrzése, hogy az anya megtermékenyült-e már és megkezdte-e már a petézést. A nászrepülés rendszerint a rajzás utáni 4—6. napon szokott bekövetkezni. Az anya a petézést a 8—10. napon kezdi meg. A rajt tehát a befogás utáni 10—11. napon vizsgálják meg. Az anyát nem kell megkeresni. Ha rendszer petézést találunk a munkássejtek fenekére egyenként rakott petét, — akkor az anya megtermékenyült, feladatának betöltésére alkalmassá vált. A raj jövője ebből a szempontból biztosítva van.

A petezés megkezdése után 10 nappal megegyszer vizsgáljuk meg a rajt. Ha a fiasítás tömör és laposan van befődve (nem pupos), akkor az anya jó. Most már nyugodtak lehetünk az anya minősége felől. Ha az anya rendetlenül petézik vagy a fiasítás pupos (herefiasítás), akkor dobjuk ki és helyettesítsük jó anyával. Ha némelyik sejtben két, esetleg több petét is találunk, ne ijedjünk meg. A fiatal anyák gyakran megteszik, hogy egy sejtbe több petét raknak. Később ez a szokásuk elmulik és kifogástalan anyák válhatnak belőlük.

Ha tizedik napon nem találunk petét a rajnál, 2—3 nap múlva újra vizsgáljuk át. Ha fiasítás még mindig nincs, keressük meg az anyát. Ha hibás vagy túlkiesi (termékenyülésre alkalmatlan), dobjuk ki és helyettesítsük mással. Az

anyát sokszor igen nehéz a rajban megtalálni. Ne töltsük keresésével az időt. Ha nem vagyunk biztosak abban, megvan-e a raj anyja, adjunk nyílt fiasítás keretet más családtól. Két nap múlva nézzük meg a keretet. Az anyátlan raj a fiasításra anyagölcösket húz, ha anya van, akkor nem teszi ezt. Ha az anya a rajzás után 18--20. napon sem petézik, ne várjunk tovább. Dobjuk ki és másikkal helyettesítsük.

A meganyátlanodott rajokat azonban anyásítsuk meg vagy egyesítsük. Ilyenkor vesszük hasznát az önállóan betelepített önálló rajoknak (kölyök családoknak). Azokkal csapjuk össze az anyátlan rajokat. Ha az anyák megtermékenyülése jól sikerült, akkor a kis rajoknál megpározott anyákat az öreg anyák leváltására használhatjuk fel vagy eladhatjuk. Néhányat ajánlatos belőlük tartalékolni és kiteleltetni, hogy

esetleges téli vagy tavaszi anyavesztéseinket pótolhassuk. A meganyátlanított kis rajokat másokkal egyesítjük.

A lerajzott családoknál minden esetben fiatal, terméketlen anya marad vissza. Az utolsó raj kirepülése után 10—11 nap múlva a lerajzott családot megvizsgáljuk és megállapítjuk, hogy petézik-e már az anya. A család jövőjéről csak akkor lehetünk biztosak, ha az anya már petézik. Tehát itt is ugyanúgy gondot kell a családra fordítani, mint a rajra. Ha a család több rajt adott és nagyon legyengült, akkor erősíteni kell. Ha élelemkészlete szűkös, etessünk.

A rajok etetésétől ne idegenkedjünk. A segítséget a méhek meghálálják és a beléjük fektetett pénzt, munkát kedvező időjárás esetén kamatcsan fizetik vissza.

Faluba Zoltán

Erdélyi kísérletek nagyobbsejtű műléppel

Lapunkban részletesen ismertettük a nagyobbsejtű műléppel elért külföldi eredményeket s ugyanakkor felhívtuk méhésztestvéreinket is, hogy aki teheti kísérletezzék. Az országban mindössze egy nagyobbsejtű hengeres műlépprés működik Bukarestben. Még 1944-ben rendelték Rietsekétől. Tűzsejtmérete 59 m^2 így a számuk négyzetdeciméterenként 663. Ezzel a műléppel betonprést is készíthetnek, de a sejtek kisebbek lettek, mert az öntött műlépprés kissé zsugorodik. Tíz sejtátmérője 57 m^2 , a sejtek száma dm^2 -ént 700.

A kísérletek szerint úgy látszik még ez is túl nagynek bizonyult, mert a méhek nem mindenütt fogadták szívesen. Ahol rajnak adták be megtörtént, hogy kitűnően kiépítették és az anya termékeny petével fiasította be, szép nagy munkások keltek ki, máshol előfordult, hogy a raj vontatottan építette és az anya jó darabig tartózkodott a petézéstől, vagy ha hepetézte is termékenyítés nélküli herepetét rakott bele.

Valószínűen az anya kora is szerepet játszott. A tavalyi anya kisebb heresejtnak nézte, az utóraj anyja rendes termékeny petét rakhatott bele.

Ahol fészekbővítésre használták, mindennél lesújtó a vélemény. A továbbképző tanfolyamunkba több lépet osztottunk ki díjtalanul egyik méhésztestvérünk áldo-

zatkészsége folytán, de a beszámoló szerint a méhek csak méz és virággör raktározásra használták. Fiasítani nem akartak bele, vagy ha az anyát kényszerítettük (a fészek közepébe tettük) herefiasítás lett a vége.

Az elmondottak szerint a 700-as sejt csak rajnak adható be, de így is az eredmény kétséges. Az alábbiakban köztünk 3 értékes beszámolót és kérjük, hogy mindenki fejtse ki véleményét. Még csak annyit jegyezzünk meg, hogy a dm^2 -énti sejt számot mindenki egyszerűen kiszámíthatja, ha 10 sejtátmérőjét megszorozza önmagával és az eredménnyel elosztja a 2,309.468-as állandó számot. A bukaresti műlép esetében $59 \times 59 = 3.481$ és $2,309.468 : 3.481 = 663$, azaz ennyi sejt van egy négyzetdeciméter lép mindkét felén. (Szerk.)

Régi közmondást kell idéznem, kedves méhésztestvéreim, mely miként a múltban, úgy a jelenben is alkalmazható, „jó pap holtig tanul és mégis tanulatlan hal meg“.

A „Méhészeti Közlöny“ több számában olvastunk már beszámolót a nagyobb sejtű műlép előnyeiről, de keveset hallottunk annak hátrányairól. Mint a haladó méhészek egyikét megragadtam a felhívás és kicsiny méhesemben megpróbáltam kísérletezni.

Kora tavasszal készíttettem megfelelő mennyiségű nagyobb sejtű mülépet, de a rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt a rajzások országzászerte megkésték. Az első rajt csak június 18-án helyezhettem el az erdélyi kis kaptárban. Megemlítem, hogy a rajt már az első napokban nyolc keretet fedett. Feljegyzéseim szerint tavalyi anyával jött ki és kb. három kilót nyomott.

Már közvetlen az elhelyezés után nagy gondot fordítottam a családra, állandóan figyeltem viselkedését. Tudtam azt, hogy a természet törvénye ellen dolgoztam és erőszakkal akarom reá bírni méheimet, hogy elfogadják az új fajta lépet.

Harmadnap megvizsgáltam, kibontottam és leírhatóan öröm fogott el, mikor láttam, hogy a lépek nagyrészt tökéletesen kiépítették. A fészkek közepén már kevés méz is csillogott. A sejtek mesébe illő szépséggel mosolyogtak az őket ápoló kis méhecskékre. Az anya nagy méltósággal szemlélgette az új birodalom minden kis lakhelyét, de nem tetszett neki az újítás. Ragaszkodott az öröklött jogszabályaihoz. *Egy nemsok, de még annyi petét sem rakott.* Ez kissé elszomorított, de elhatároztam, ha már bele kezdtem, tovább kísérletezem.

A nyolcadik napon ismét megvizsgáltam a családot. Kissé idegesen viselkedett, úgy láttam a királynő reakciós magatartásával sztrájkra bírta a munkásokat is. Mindamellet elszórtan, rendetlenül majdnem mindenik keretben volt negyvenötven befijásított sejt. Sőt a lépek alsó részén már fehér álcát is lehetett látni.

A tizennyolcadik napra, annyi változás történt, hogy a korábbi álcák már be voltak fődve púpos, here fiasításhoz hasonlóan. A család idegesen viselkedett, nem akart megbarátkozni az új méretű sejtekkel.

Kísérletezésképpen a fészkek egyik szélébe most beadtam két keret rendes sejtű mülépet is és izgatottan vártam az eredményt. A tizenkilencedik nap reggelén újból megfigyeltem. A család csendesen viselkedett. A huszonkettedik nap virágpont gyűjtöttek, melyből arra következtettem, hogy megindult a munka, megszűnt a sztrájk.

A 28 napra a későbbben beadott rendes méretű mülép 98%-ban bevolt fiasítva, hiba nélkül és már csillogtak a fehér álcák. *Viszont a nagysejtű lépek mostan is elhagyatottan, szárazon állottak, csupán a mézkoszorúk már befödés alatt lévő sejtjei mosolyogtak hízolgően reánk.* A már lerakott peték mind át lettek hordva a kis méretű sejtekbe (?) csupán a már beföd-

dött sejtek maradtak meg itt-ott a keret alján. És mi több, a fészkek egyik felében már meg is indult az újjáépítés. A nagyobb sejtű lépeket lerágták és szabályos távolságra a lépfal mellett saját készítésű lépet kezdtek építeni, melynek méretei megegyeztek a rendes sejtű mülép méreteivel.

Megjegyzem, hogy ezen kísérletet három családdal végeztem és kevés eltéréssel mindeniknél ez volt tapasztalható. Ne szolgáljon ez méhésztestvéreim visszariasztásaként, ne adjuk fel a reményt és főképp a kísérletezők eredményeikről pontosan számoljanak be. Lehet, hogy nagyobb szakértelemmel jobb eredményt fognak elérni, habár én kevesebbé hiszem, hogy szép szóval, avagy erőszakkal reászedhessük méheinket, hogy térjenek el a természet örök törvényétől.

Kísérletezésem további eredményeiről később újból beszámolok.

Magyarbikal

TÖRÖS VIG ANDRÁS

*

A „M. K.” kedves lapunk legutóbbi számában felhívás jelent meg, hogy a téli továbbképző tanfolyam vegeztével — próbára kapott „nagyobb dolgozó sejtű mülép eddigi eredményéről számoljunk be. Mivel szintén kaptam egy lapot, készséggel teszek eleget a felhívásnak az alábbiakban:

Beszámolóom, eddig — nem felületességből késett, hiszen tudom, hogy igen sokan várva-várják azt, de eddig teljes lehetetlenség volt, mert minálunk — a szó szoros értelmében — minden lefagyott és sokáig kellett várnom, míg a „próba” nagyobb dolgozósejtű mülépet betehettem drága bogaraimhoz. Azt hittem, hogy ez évben ez lehetetlen lesz. Hanem, aki megpróbált, meg is könnyörült rajtunk, vagy méheinken.

Júliusban megindultak az ég csatornái, megjelentek az esős idők — még kelletnél több is — s szép reményünk hajnalcsillaga — habár késett — feljött!

Virágok jelentek meg a láthatáron s méheink — a szorgalom mintaképei munkához fogtak. Amikor aztán a fejlődés olyan fokához érték, hogy időszerűvé vált a próba, mülép betétele a kaptárba, a legerősebb családomnak fészke középebe elhelyeztem azt és vártam az eredményt.

Július 19-ére oda fejlődött e család, hogy már mesterségesen rajt készíthettem belőle s egyidejűleg a próba mülépen végzett munkáról is meggyőződhettem. Hanem az én drága méheim csak annyiban enged-

meskedtek nekem, hogy a 32×27. keret kellős közepébe beragasztott és beadott nagyobb sejtű műlépen igaz, hogy kihúzták a falakat, de tovább egy miliméterrel sem tartották be a méretet. Innen — két oldalt lefelé — mind egy szálíg heresejteket építettek.

Az anya a heresejteket mind bepetézte, de a „próba“-lépbe az Istenért se rakott egyet se! Gondosan elkerülte. Azt az egyet megtették a méhek, hogy a heresejt határvonalán, a próba-műlép alsó részén, a közepén — egy anyabölcsőt húztak ki s ez már be is volt fedve.

Amikor a rajt készítettem, ezt a keretet odaadtam az ifjaknak, lássam, mit művelnek vele? Két hét múlva átvizsgáltam: az anyabölcsőnek nyoma sem volt. Az anya, mivel több anyabölcső volt, nem lehet tudni: a sok közül — honnan való? de megtermékenyült, ez sem példány s igen jó petélzőképes, de az ép petézte be a nagyított sejteket. Megpróbálok más családnál s ha ott is ez lesz az eredmény, akkor ők mondják ki az ítéletet a nagyobb sejtre: „Nekiünk az a sejt nagyság kell, amit mi méretezünk!”

Mindezek után várva, hogy a többi méhésztestvérek milyen eredményeket értek el?

Vajasd. SIKÓ GERGELY

A nagyobbsejtű műlép nem újdonság, ezzel már rég kísérleteztek külföldön. Aki-
ket érdekel, olvassa el a „Méhészet“ 1934 augusztusi és 1937. év áprilisi számain, ahol Örsösi Pál Zoltán közöl errevonatkozóan cikket, de közlöm rövid összefoglalásban itt is:

Belgiumból indult ki 1893-ban, hogy az eredeti 851-es sejtű lépnél nagyobbat csinálnak, azt akarták elérni, hogy a nagyobb sejtben nagyobb, erősebb, nagyobb mézhólyag és hosszabb ormánnyal rendelkező méh nevelődjék. 1 dm²-es 851 sejtről lementek 640-re, de ez a méret már a heresejt határán van. A tapasztalat azt mutatja, hogy a 700 alá menni nem tanácsos, mert az ennél nagyobb sejtű heresejttel is építhetik a méhek.

Az anya a 700—710-es sejtű lépekbe pedig még kisebb zavar nélkül petézik. Gyakorlati szempontból tehát a 700—710 sejtű műlép az az alsó határ, ami a kísérletezést megérdemli. Az első nagyobbsejtű hengeres műlépsajtó 1895-ben dm²-ként 750 sejttel készítették.

Mézhozam tekintetében még nincsenek megbízható adatok. Elméletileg lehet, hogy talán többet ad a nagyobbsejtű méhekből álló család — de a kérdés nagyon bonyo-

lult, és csak sok család, hosszú megfigyelése után lehetne eldönteni. Ha egy 10 dm² nagyságú lépen eddig 8000—8500 munkás fejlődött, ezentúl 6800—7000 méh fog fejlődni. A nagyobb méh nevelésére, és a ki-rejlett nagyméh táplálék szükségletét nem ismerjük. Ezért a nagysejtű műlépet mint kiforrottat, még nem lehet ajánlani. Ismerve fenti cikkíró alapos felkészültségét a méhészeti tudományban, bátran elfogadhatjuk a nagyobbsejtű léppel szemben foglalt álláspontját, amiből kiérzik az, hogy óvatosságra inti olvasóit.

Az idézett cikk megjelenése óta fejünk felett viharzott el a világ legrettenetesebb háborúja, mikor az emberek nem a nagysejtű lépeken törték az eszüket. Ez év tavaszán csináltam egy jó csomó nagysejtű lépet és beadtam 70 keretben kis B. méretű kaptárokba. Ezen kívül még volt 15 drb. hengerpréssén készült lépem, tehát 85 keret, és átadtam véleményezés végett az illetékeseknek — a méheknek. Vártam az eredményt.

A családoknak mézők elégséges volt, virárgport és nektárt is hordtak, népesek voltak, mert a gyümölcsfák virágzását jól kihasználják. A kereteket május vége felé adtam be. Az időjárás esős, és közbe hűvös — de volt jó idő is — máskülönben a kaptárokban fedezve volt az építéshez való anyag. Kb. 6 hét múlva megvizsgáltam az összes családokat, az eredmény — lesújtó.

A rajállapotba helyezett családoknak adtam 6 keretet, a többieknek 2—3—4 keretet, úgy, hogy a 85 keretet elosztottam, az erőseknek többet, a kisebbeknek kevesebbet. Legtöbbet építettek a rajállapotba helyezettek, mert ezeknek életszükséglet volt, a lép — de hogy?: egyetlen keret sem volt rendesen építve, hanem fele része, vagy még több is, heresejt. Megdöbben-tem, mikor láttam a helyzetet, hogy, lehet ez? Az anyára gondoltam, hogy ő a hibás, de az anya tavalyi. Kiveszek egy öreg lépeskeretet friss petézéssel tele, bent volt még egy öreg lépes keret fedett fiasítás, saroktól-sarokig. — Tehát az anya jó, de sajnos, nem jó a műlép.

A többinél is csak így volt, kivétel a hengerpréssén készült lépeket, ezeket egyforma feltételek mellett jól építették, úgy hogy gyönyörűsége volt nézni, igen ám, de ezeknek a sejtjei kisebbek voltak. Tehát a méhek ezt mondták: A kisebbsejtű lépeket fogadjuk, ámbár ebben is van egy kis emberi huncutság — de a nagysejtű műlép nekünk nem kell.

Es hogy bebizonyítsák, minden tőlük telhető módon a lépeket elcsúfították, ösz-

sze-vissza építettek rajta, lerágták, hogy csak a sejt fenéke maradt, anyagölcső alapot húztak rá, úgyhogy a keretekből a lépet napviaszolvastóba kell tegyem. Egyik nagyon erős családnak 4 keretet adtam és félig ki is húzták a sejteket, de az anya nem petézte be, ámbár — a keretek elég sokáig voltak a fészkekben, hátul egy öreg lépes fedőkeret volt, azt bepetézte. Csinnált a fészekbe egy megszakítást, 4 kereten, és megcáfolta azt a tételt hogy az új lép építését nyomonköveti az anya a petézással. Az anya kb. így gondolkozott: Vajjon mit akarnak ezek a nagyfejű emberek? Engem nem csapnak be, mert munkássejtnék nagy, de heresejtnék kicsi — és otthagya.

Amint az elmondottakból láthatjuk, a családok nem egyformán viselkednek a nagysejtű lépekkel szemben, de mind igazolják, hogy a sejtek száma nem a 700 túl nagy, nekik természetellenes. Amit valahogy mégis kiépítettek, azt a fészkekben használni nem lehet, csak a mézürben.

Ezen felül a többi lépeket napviaszolvastóba kell tenni, hogy a drótozás el ne romoljon, és újból önteni, vagy préselni megfelelő sejttel.

A fészket szigorúan ellenőrizni, hogy ezekből a heresejtekből ne szaporodjanak herék, mert ezek olyan felemások lennének, se nem törpe herék, de rendes herék sem, mert a természetes heresejtnél kisebbek.

A méhek nemesítése ezen az alapon helytelen, nem jó. Nem mondom, a 851 sejtes lép csakugyan kicsi, pedig sok évezredekben keresztül jó volt, de hát haladunk a korrál, de maradjunk csak a félszázados multtal rendelkező 750 körüli sejtsszámmál, mert az már elég nagy és a méhek ezt szívesen kiépítik. A z egyleti hengerprés mérete is ekörül kell legyen. Pontos méretét nem tudom, de azt nagyon szépen szokták kiépíteni. Tehát a méhek nemesítését nem érdemes ezen az alapon tovább

erőltetni, mert a statisztika szerint a mi méheink ormányhosszúsága eléggé első helyen áll.

Van egy más és elég egyszerű módja a nemesítésnek, a kiválogatás. A legjobbnak elismert családoktól vesszük a természetanyagot, úgy az anyákat, mint a heréket, ezzel aránylag már rövidebb idő alatt is eredményt érünk el, és azt tovább és mindenki által folytatva — a 750 sejtű lépeket használva, lerakjuk a többtermelés biztos alapját. A nagysejtű (700) lépekben nevelt munkás lehet hogy egyedileg talán nagyobb teljesítményt ad, de tekintve hogy a család létszáma kisebb, hamarabb lesz néptelen, eső, szél, zivatar alkalmával — ha hosszabb is az ormánya és nagyobb a mézhólyagja, az irott jog elpusztulni, földre sújtva a munka mezején, mint a többi.

Az anyák életkora az építésre vonatkozólag semmi befolyással nem volt. A lépeket saját, kifogástalan minőségű viaszomból öntöttem. Ha pedig esetleg etetés-sel és nagyhordáskor egyes méhésztársaim jobb eredményt érnek el az építéssel, az még nem lehet döntő, mert a múltép olyan kell legyen, hogy mindenhol és mindenkor, a méhész külön segítsége nélkül, és gyengébb hordási viszonyok mellett is, mondjuk lassabban, de jól kell kiépülnön.

Felkérem a kedves méhésztestvéreket, szíveskedjenek erre vonatkozó tapasztalataikat, észrevételeiket pro-kontra szaklapunkba beküldeni a köz érdekében. Mert ez a kérdés, hogy jó-e a nagysejtű múltép vagy nem, okvetlen megérdemli, hogy egy fágasabb körben és alapos megvitatás alá kerüljön.

Több szem többet lát és azonkívül anyagilag is súlyos teher a kísérletezés, szeretném, ha kedves méhésztársaim közül mentől kevesebben jutnának abba a helyzetbe a mibe én jutottam.

Kraszna.

FANTA KÁROLY

HA NAGY EREDMÉNYT AKAR, RENDELJEN KÖPENYES KAPTÁRT!

A vastag bundában télen alig fogyasztanak a méhek. Többletkiadása megtérül a megtakarított tel-lőlőmézből. Tavaszra hatalmasra fejlődik családja és jó legelőn telehordja kaptárát. Egy pergetésre 30-40 kg. mézfelesleget adhat. — Rendelésre azonnal szállítom beépített zsalukáteses szellőztetővel etető-itató készülékkel pontosan a M. K. leírása szerint. Különleges marókésekkel készített kifogástalan kivitelben, lelkiismeretes asztalos munka, az ára előre kitüntetve:

Köpenyes (bundás) kaptár N B keretekkel		Bundás kaptár anyarács nélkül	2.850 lej
cinezett bádog tetővel míg a készlet tart	3.300 lej	A kaptár faanyag gépen ledolgozva	2.200 „
Ugyanaz kátránypapírral fedve	3.100 „	Gépi kidolgozás hozott anyagból	744 „

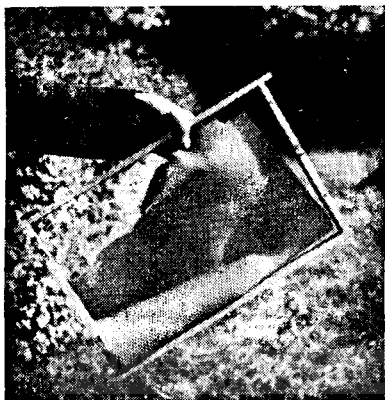
TOTH VINCZE JÓZSEF asztalos — Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu 2 szám

A mülép rögzítése a keretben

A mülépet a keretben három okból rögzítjük:

1. Maradjon a keretben.
2. ne térjen ki a függőleges síkból, a méhek rákapaszkodásakor.
3. csökkentsük a nyúlását.

Kiskeretben rendszerint elegendő, ha olvasztott viasszal a keret felső lécének belső oldalára ragasztjuk. A kis mülép

A felső léchez nem rögzített mülép könnyen lerogyik, hiába drótozzák

megnyúlásától kevésbé kell tartani, kivált ha nem hengerelt, hanem tálcás müléppréssal készült. Az öntött mülép ugyan is vastagabb. Nevezetes jó tulajdonsága, hogy keveset nyúlik. Nem a vastagsága, okozza ezt, mert az ugyanolyan vastag hengerelt mülépnél is szilárdabb. Az öntött mülép szilárdságának oka az, hogy a folyékony viasz végleges alakjában merevedik müléppé.

Megesik, hogy a mülép alsó része kitér a középsíkból, jobbra-balra görbül. A méhek az ilyen mülépet legtöbbször a mellé levő léppel összeépítik és kezeléskor

sokat bosszankodunk. A mülép elhajlása különösen akkor gyakori, ha a méhek nem egyszerre veszik munkába mind a két oldalt, hanem csak feloldalára kapaszkodnak rá. Ezért hulladékok mülépből keskeny szalagokat vágunk néhány centiméter hosszúságra, ezeket derékszögben meghajlítva, egyik végét az oldalsó keretléc belső oldalához nyomogatva úgy, hogy a hajlás helye a léc szélességének közepétájára jusson. A másik végét pedig a müléphez nyomogatjuk, odatapasztjuk. Ilyenformán az alsó lécen is megrögzíthetjük.

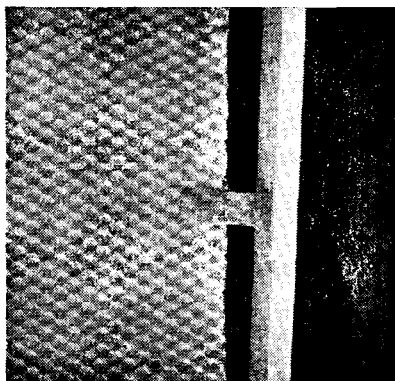
Nagykeretben többféle megoldással kísérleteznek. De ma is legjobb a keret dróthálózása. A szakszerű hálózás a mülépet a középsíkban tartja, elhajlását, megnyúlását akadályozza. A lép vándorlaskor és pergetéskor szilárdabb.

A rosszul hálózott keretben a huzal csak felesleges nyűg. A hálózás csak akkor éri el célját, ha a hálót megelőzően beolvasztjuk a müléphez.

A szabadon maradt huzal nem tartja a lépét. A méhek sokszor lerágnak mellette a mülépet s rendszerint az anya nem pétézik olyan sejtbe, melyekben szabadon vonul végig a huzal.

A hálózás nem teszi feleslegessé a mülépnél a felső keretléchez való rögzítést. Sokan azt hiszik, hogy a drótozással már mindent megtettek, az ilyen, csak hálózott keretben is a mülép lerogyik, ha egyenlőtlenül kapaszkodnak reá a méhek.

Nagykeretben a mülépet a felső léchez többféleképpen lehet rögzíteni.

Mülépszalaggal közepén tartott mülép

ANTONESCU MÉHÉSZEIE

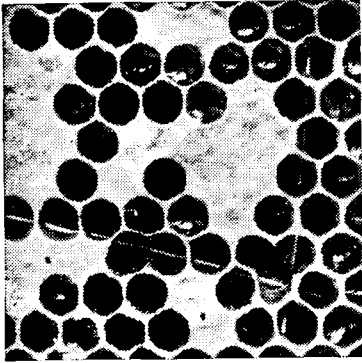
București str. Virgiliu No. 7.

Telefon 5.22.06

Szállít ezüstözött és nikkelezett rézlemezről készült tálcás mülépprést 42x27 cm-es méretben 35 kg mézért.

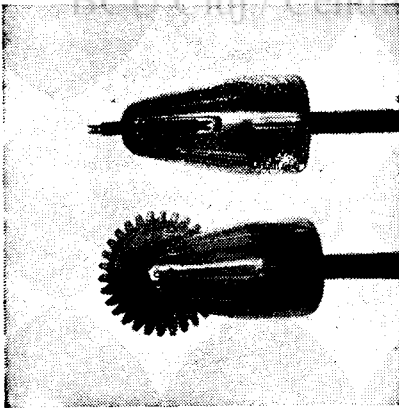
A kiskerethez hasonlóan, odaragasztjuk, de gyorsabb megoldás a felső keretléc előre elkészített vályatába illeszteni.

A kereteket előre hálózunk a huzallal

A rosszul beolvasztott sodrony mentén hibásan petézik az anya

(dróttal). A hálózásnak feszesnek kell lennie. Méhészeink többféleképen hajtják végre: vízszintesen, függőlegesen vagy ernyőzött alakban, a keret nagyságához

Sarkantyúkerék. Alul lapja, felül éle felől nézve. A jobboldalin jól látszik a hálósál befogadására való barázda. A kerék alatt rézbunkó, hogy a szerszám lassabban hüljön.

alkalmazkodva és a helyben való vagy vándorméhész szempontokat figyelembe véve.

Huzalnak rendszerint 0.4—0.6 mm.-es

galvanizált vasdrótot használunk. A vándorméhészek a vastagabbat választják vastagabb műlépben. A gyakorlatban a 0.6-os jobban bevált, mint a 0.4-es, ezért kérjünk hattizedest az üzletben.

Melegítőbunkos sarkantyúkerék

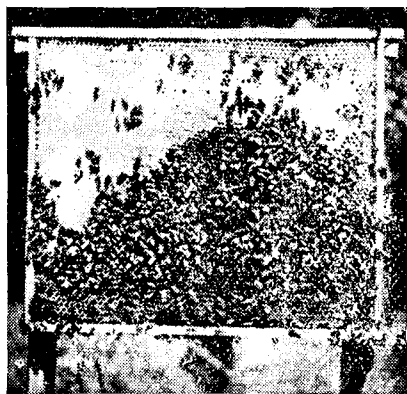
A huzal beolvasztásának két fő módja van. Első megmelegített sarkantyúkerékkel vagy csavarhúzóval végigfutunk a huzalokon, s a hálót a meleg szerszám nyomán megolvadó műlépbe nyomjuk.

A méhészeti kereskedésekben kapható saryantyúkerék csak akkor dolgozik jól, ha kellő melegen tarjuk. Melegítésére legjobb a forró víz. Két sarkantyúkerékkel dolgozunk s amíg egyikkel dolgozunk, a másik a forróvízben melegedik. Így jobb, mint nyílt lángon melegíteni, mert nem hevülhet túl, s nem olvassza át a műlépet.

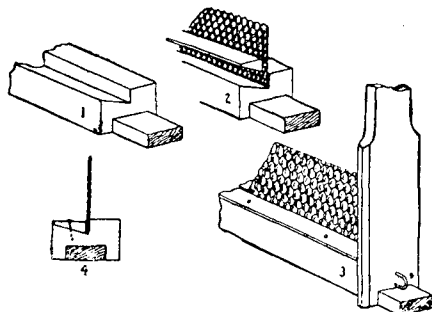

A keret felső lécében vajat van a műlép befogadására

Csak a meleg huzalt lehet jól beágyazni a mülép belsejébe. De ha a huzal igen meleg, vagy a nyomás igen erős, a mülép átvágódik és a méhek a huzal mentén nem építik ki.

dítjuk, hogy a huzalozott része kerüljön felül. Ekkor a melegített sarkantyúkerékekkel a huzalokat beágyazzuk a mülépbe, de nem nyomjuk túl erősen, hogy ne vágjuk el vele a mülépet.

A mülép rögzítése amerikai módra: 1. A felső keretléc; 2. a mülép és szorítóléc behelyezéskor; 3. a felső lécen az odaszegezett szorítóléccel rögzített mülép; 4. ugyanaz a metszetben. (Rooth-féle)

A jól drótozott mülépet szépen építik ki a méhek.

A mülép beragasztása fontos munka. Végezzük figyelmesen. Ha mindent idejében előre előkészítünk gyorsan elkészülünk. —sa —jó

A mülép beragasztásánál nélkülözhetetlen a ragasztó deszka. Minden simára gyalt deszka jó, erre ha a keret belsejét kitölti és a keretléc szélességének feléig, vagyis a hálózásig ér.

A munka menete a következő: A behálózott keretre ráhelyezzük a leszabott mülépet. Felesleges, hogy a keretbe szoruljon, mert kissé terjeszkedik a melegben. A ragasztó deszkát ráhelyezzük és megfor-

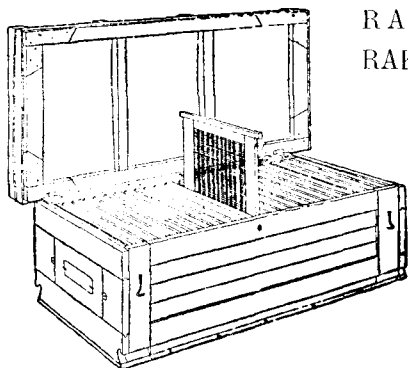
MÉHESZTESTVÉREK! Lapunkat az óriási tagdíjhátrálék miatt vontuk össze. Tegyed póstára még ma!

„ROMÂNIA APICOLĂ”

A Romániai Központi Méhész Egyesület hivatalos közlönye

București, Căsuța Poștală 525

Kitűnően szerkesztett román nyelvű szaklap. Megjelenik havonta. Előfizetési díja évi 300 lej. Postatakarék csekkszám: 12984

RAKTÁRON TARTJUK AZ ERDÉLYI RAKODÓ ÉS FEKVŐ VÁNDOR KAPTÁROKAT

Gépen csapozott vályus keret külön is kapható. Beton mülépprést anyarácsot és mülépet minden méretben raktárról szállítunk.

Az erdélyi kaptárok készítéséhez szükséges képes rajtot kívánatra postabélyeg ellenében megküldöm.

VÁRADY BÉLA

Villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzem
Kolozsvár-Cluj, strada Thállman utca 13 szám.

Most teleljük be a méheket

Minden méhcsalád, külön kis köztársaság, ahol tökéletesen megvalósítják az általánosán érvényben lévő jelszót: EGY az egészséért, mindenki az egyért! A család jó élete az anya tevékenységén múlik. Csak egyetlen egy van belőle és a család többi tagjai, ősz felé mintegy 20–30 ezer dolgozó méh mind tőle származnak. A tengerinyi bogár szorgalmas tevékenysége alapján véve a téli élelem begyűjtésére szolgál. Reggeltől napestig hordják a virágok kelyheiből kiszívott édes levet — a nektárt — és lábacskaikuk kosarában a különböző színű virágpport.

Odahaza e két begyűjtött élelmet úgy raktározzák el, hogy télen, amikor a méhek telelőfűrtbe — 25–30 cm. átmérőjű gömbhöz hasonló csomóba húzódnak össze, könnyen hozzáfuthassanak. A híg nektárt koszorú alakban a fészek fölé helyezik el és szorgalmas szellőztetéssel, a sejtek falán vékony rétegben való elkenéssel, a fészek melegében beérlelik mézzé. Megsűritik, hogy a tél folyamán ne erjedjen meg, majd vékony viaszlapocskával bezárják, fedelezett mézzé válik. A virágpport ugyan csak a sejtekbe gyömöszölik, de inkább csak a fészket határoló két oldalsó lépen, mert télen nincs szükségük rá, csak tavasszal, amikor az anya megkezdí petézését és a mézből meg virágporból készített tápláló méhtejjel a fiasítást kell etetniük.

A jó méhészt már augusztus végén, szeptember elején elvégzi a betelelési munkálatait. Nézzük meg, mire kell figyelemmel lennie ez alkalommal.

1. Népeség

Első szempont a család népesége. Apróceprő családokat nem érdemes telelőbe vinni. A népes, nagy család biztosabban telel. Minél zordabb az éghajlat, annál fejlettebb méhcsalád kell a sikeres teleléshez.

2. Fialat méhek

Második szempont a fiatal méhek. Az elkopott szervezetű munkások rosszul telelnek. Ilyankor, amikor hordás hiányában a fiasítás idő előtt félbeszakadt, a családok rosszul szoktak telelni, mert kevés bennük a fiatal méh. E tapasztalatot ma már tudományos vizsgálatok is megerősítik. A fiatal méh testében több a tartalékanyag, mint az öregében. Sok gondos méhészt a telelés előtt idejében serkenti a családot

hig eleséggel, hogy a fiatal népességet biztosítsa. A serkentés szükségtelen ott, ahol a legelő pótolja.

3. Az anya

A harmadik szempont az anya. Az anyátlan család rosszul telel, mert nyugtalan. Az anya elveszhet télen is. A méhésznek arra kell törekednie, hogy családjában az anyák rendszeresen megújuljanak. Így nem kell attól félnie, hogy az anya a legválságosabb időben, télen vessz el.

4. Az eleség minősége

A negyedik szempont a jó téli eleség. Legjobb a jó méz. Egyetlen komoly pótlószere van: a tiszta, fehér kristálycukor (répacukor vagy nádcukor), ha idejében és hozzáértéssel etetik vele a méheket. A mézharmatos méz és a könnyen kristályosodó mézfélék telelésre a cukornál kevésbé ajánlatosak. Egyik-másik méz, pl. a fűzfáról gyűjtött mézharmat olyan hamar megkristályosodik, hogy a méhek a telelés kezdete előtt kiszórják a sejtekből a fenékduszákra. A családnak virágpora is legyen, mert a fiasítás már a telelés idején megindul és virágpport igényel.

5. Fedett méz

Az ötödik szempont a fődött eleség. A fődetlen méz vagy cukor a levegőből vizet szív magába. A téli eleség legnagyobb részének fődöttnnek kell lennie. Fődetlen méz ne legyen sok, az is a méhekkel takart részen, ne pedig oldalt, vagy hátul, mert takaratlan helyen biztosan meghigul, kicsordul, megromlik.

6. Jó helyen az eleség

A hatodik szempont a rendje-módja szerint elraktározott eleség. Az eleségnek úgy kell elraktározva lennie, hogy a méhek könnyen megközelíthessék. A közönséges kas jó telelésének egyik oka az, hogy a méz szakadatlan nagy lépekben, mégpedig aránylag kevés lépen van. A méhek lép-utca változtatása nélkül vonulhatnak a méz után. A keretes kaptárnak is úgy kell készülnie, hogy a jó kasnak ezt a tulajdonságát megközelítse. Telelésre egyik legrosszabb kaptár a kiskeretes országos

egyesületi állókaptár. Sokat lehet rajta segíteni, ha a fészekben egész lépeket használnak. A teelő méhcsomónak nem kell az alsó sorból a felsőre fölkapaszkodnia. Az Erdélyben legelterjedtebb nagykeret: a régi Boczonádi keret és a mostanában terjesztett erdélyi nagykaptár kerete telcélésre alkalmasabb.

7. Bőséges élelem

A hetedik szempont az elég élelem. Sok méhész 3—4 kiló eleséggel indítja család-jait a télnek. Talán arra gondol, hogy tavasszal etet. Szabálynak azt vehetjük, hogy a méhcsaládnak kisebb kaptárban legalább 10 kiló, nagyobb kaptárban nagy családnak 18—20 kiló élelme legyen. A jól ellátott család nemcsak biztosabban teel, hanem tavaszi fejlődése is lendületesebb. Lótól abrakot, méhtől téli eleséget nem szabad sajnálni. Ha nincs elég méz, vagy cukor, a családot ajánlatos zárt helyen teletelni, mert ott a téli fogyasztás kisebb. Nem szabad azonban megfélekezni arról sem, hogy a „téli“ mézfogyasztásnak elenyészően kis részét fordítja a család saját életfentartására. Novemberben, decemberben, januárban a fogyasztás csekély. Mineit azonban a fiasítás megindul és egyre nagyobb arányú lesz, a fogyasztás is rohamosan nő. A teelésre szánt eleség tekintélyes része, tehát a jövőévi új méh-nemzedék nevelésére kell. Az eleséggel való való takarékoság, szűkmarkúság bizony nagyon sokszor a bődönök kongásával érezteti hatását, különösen olyan vidéken, ahol korai a főhordás.

8. A levegő

A nyolcadik szempont a levegő. Legtöbbet vétenek a méhészek a meleg levegő-igényének rovására. A fölsleges levegőtől való féltükben a szükséges friss levegőtől is megfosztják a méheket. A méhcsalád védelmet kíván, de nem a friss levegő rovására. Teelésre a felső kijáró jobb, csak hogy nem szabad óvatosságból kicsinyre szűkíteni, mert akkor nagy a páralecsapódás. Az alsókijáró is használható, de erős szűkítésétől óvakodni kell. Nagyon helyesen mondta Balogh Bálint ismert méhésztestvérünk, hogy a kijárót inkább magasságban lehet szűkíteni, nem pedig szélességben, különben a léputcák egyrésztében a szellőzés kevésbé tökéletes. Hídeg építményű kaptárban annyi utcára ajánlja a kijáró szélességét, ahányat az összehúzódtott nép ellep.

9. Szellős meleg

A kilencedik szempont védelem a hő-mérséklet gyors ingadozása ellen. A külső hőmérséklet ingadozása a teelő méhfürtöt folytonosan alkalmazkodásra kényszeríti. A méhek a legjobban akkor teelnek, ha a hőmérséklet egyenletesen alacsony. Az ingadozó hőmérséklet kedvezőtlen, különösen pedig, ha a hőmérséklet gyorsan változik. A méhek a fürt belsejében 20—25 C magas hőfokot is tartanak, nem messze azonban a kaptár belsejében megfagy a víz, még bélelt és takart kaptárban is. A villanyshőmérővel való igen pontos hőmérések elárulták, hogy a kaptár belseje ott, ahol méhek nincsenek, rövid ideig a külső hőmérsékletnél is hidegebb lehet.

Azokban ez nem jelenti azt, hogy méhcsaládjainkat kitegyük a szabadban tapasztalható farkasordító hidegnek. Tompítsuk le a külső hőmérséklet ingadozását. Burkoljuk jó melegen kaptárunkat. A fészket szűkítsük le annyi léputcára amennyit takar a család, kétoldalt tegyünk jó mézes lépeket, a fedődeszkákat rakjuk fel ritkán, hogy ujjnyi hézagok maradjanak köztük és a kaptár kétoldalán maradó üres részt tömjük ki kirázott szalmával vagy lazán összegyűrt papírossal. A fedődeszkára 5—6 cm. vastag laza szalmapárnát tegyünk, hogy a család által fejlesztett gőz elszállhasson.

10. A nyugalom

Az utolsó szempont, amiről figyelemmel kell még lennünk a méhcsaládok nyugalma. A jó teelés egyik legfontosabb feltétele a nyugalom. A családot egér, cinege, harkály, a kaptárokhoz dörgölődő sertés, vagy baromfi, játszadózó gyerekek, ne zavarja. A megzavart méhek fokozottan táplálkoznak, sokszor pedig hasmenésbe is esnek.

Méhésztestvéreim! országunkban elég gyakoriak a méhcsaládok téli elpusztulása. Vegyük fontolóra az elmondottakat és gondoskodjunk idejében betelelésükről. A csomagolásról azt szokták mondani, hogy ki jól köt, jól oldoz. A méhcsaládoknál elmondhatjuk: aki gondosan teeli be család-jait, sok méze lesz! Családjai rohamosan megerősödnek a tavaszi méhlegelőn és a nyár eleji nagy hordást kitűnően kihasználják. Pergetéskor bődönjei megtelnek mézzel. Egyéni érdek, de közérdek is ez, mert növeljük országunk termelését.

MÉHÉSZTESTVÉREK! Lapunkat az óriási tagdíjhátrálék miatt vontuk össze. Tegyed póstára még ma!

Gyors anyásítás

Először került kezembe olyan könyv, amely csak anyásításról szól: *Snelgrove* (olvasd: Sznilgróv) kb. 200 oldalas munkája. Három év alatt két kiadásban jelent meg. *Snelgrove* gyakorlati ember és ezért kapkodták szét olyan hamar a könyvét. Egyszerűen és világosan ír, minden nagy-képű áltudóskodás nélkül. Amit állít, többnyire tapasztalásból meríti és indokolása méltánylást érdemel. A tárgyait módokkal szemben állást foglal és 35 módot ismertet. Mindeniknél nagy szakirodalmat sorol fel. Érdekessége többek között a könyvnek, hogy rendszerbe foglalja az anyásítás lehető esetsit. A következőkben két gyors anyásító módot ismertettünk *Snelgrove* nyomán. Zárkás anyásítási módok ismertetésére más alkalommal térünk vissza.

A gyors, szabad anyásítás nagy előnye, hogy csak egyszeri kaptárbontással és többnyire petézési veszteség nélkül jár. Az alábbi módszerek a szerző szerint a legkevesebb munkával és a legnagyobb biztonsággal végezhetők.

SNELGROVE VIZES MÓDSZERE

Még 1910 táján a véletlen vezette rá. Petéző, idős anyához jutott. Zárkája nem volt, nem tudta, miként adja be már régebben anyátlan családjanak. Markába köpött és nyálába megfürösztve az etetőnyíláson át bedobta a méhek közé. A nyálról (emberi nyálról) langyosvizre tért át. Az eredmény mindig biztos volt. A mód bemutatására népes méhészugyűlés jött össze a következő évben. Két család anyját kifogták, kicserélték. Egy óra mulva megvizsgálták és mindkettőt petézve találták.

Az eljárás a következő: Anyátlanítunk. A beadásra szánt anyát szárnyánál fogva langyosvízbe mártjuk. Kis ideig ide-oda mozgatjuk a vízben, hogy teljesen átmedvesedjék. Kivesszük, valamelyik lépre tesszük a méhek közé. Még jobb, ha az etetőlyukon át valamelyik felső lécre tesszük. A kaptárt óvatosan és gyorsan zárjuk. Csak egy hét mulva vizsgálunk.

Lehet az anyát gyufásdobozban, vagy zárkában mártani a langyosvízbe és úgy mozgatni. Ilyenkor az anyát dobozostól tesszük a felső lécre és kimászik a nyitott dobozból. Mindkét esetben csendesesen és gyorsan kell eljárni, a méhek zavarása nélkül.

A zavarás elkerülésére azoknál a kaptáraknál, amelyeknek etetőnyílásuk nincs, a

fedődeszkát vagy rostaszövetráját elő kell készíteni a gyors kiemelésre. A propoliszt letisztítjuk mindenhonnan. Még a bakhát alatt lévő keretek felső léccéről is. A deszka, illetve ráma szélét vékonyan bevazelinizzuk vagy zsírozzuk, nehogy a méhek újból leragasszák. Így elkerülhetjük a méheket felzúditó roppanást.

Előnyös, ha a beadandó anyát családjától kivéve, 5—10 percig éheztetjük. (Zárkába tesszük kíséret nélkül.) Így azonnal enni kér új helyen, tehát a megbarátkozás gyorsabban megy. Igen meleg időben a víz éppen csak állott legyen, de lehet hideg is. A melegítés hűvösebb időben lényeges.

A fürdetés csak 5—8 másodpercig tart. Nem árt az anyának, hamar megszárad és ugyanaznap már petézik.

Ezt a módot bármely napszakban lehet használni. tekintet nélkül arra is, mióta anyátlan a család. Az anyabölcsőket távolítsuk el és ilyenkor, ha lehet, este anyásítsunk. Régióta anyátlan fiasítás nélküli családnak előző nap adjunk be fiasítást.

Alanyaság esetén néhány nappal előbb adjunk fiasítást, legyen benne nyitott is. A rajta húzott bölcsőket az anyásítás előtt pár órával semmisítsük meg.

Terméketlen anyát is be lehet adni ezen a módon, de kevés, szinte semmi kilátásunk nincs sikerre, ha termékeny anya helyébe akarjuk tenni. Legszívesebben bölcsős család veszi a terméketlen anyát. A bölcsőket azonban beadás előtt 2—3 órával le kell rontani. Ha a család fiasítás nélkül lenne, előző nap adjunk fedett fiasítást. Nyitott fiasítás sohase legyen a családban, pete sem. Ha a törzset megfosztjuk összes fiasításától, hamarosan (2—3 óra mulva), elfogad terméketlen anyát is. Ez történjék estefelé, mikor a kijárók már otthon vannak, ellenkező esetben az utóbb hazatérők a már elfogadott anyát megölik. Erős törzset nehéz terméketlen anyával anyásítani, gyengét könnyebb.

Különös óvatosságra van szükség a postán érkező, bizonyos idő óta már nem petéző, termékeny anya beadásakor. A petezés szünetelése folytán az anya nem köldül oly mohón élelemért, mint a petéző, pár percig éheztetett. Hajlamos arra, hogy fel-alá rohangáljon és magára vonja a dolgozók üldözését. A postán érkező anyát pihentessük nyugodt, sötét környezetben. Itt visszanyeri nyugalomát és a beadásra szánt családot alkonyat előtt kb. 6 órával

anyátlanítjuk. A pihentetett új anyát a fenti módon vízben fűrésztve, a méhek járásának csitultával, sötétedéskor csendben beadjuk. Talán még előnyösebb, ha az anyátlanítás előző este történik, tehát 24 óra telik el az anya beadásáig.

Különös nyomatokkal ajánlja Snelgrove az *anya esti beadását*.

SNELGROVE EGYÓRÁS MÓDSZERE.

Az előző módszerben feltehetően a fűrdetés közömbösítette az anya szagát. Ebben az anyát összezárjuk az *anyásítandó család dolgozóival* és így válik családszagúvá. A beadás az anyátlanság felfedezését követő *zürzavarban* történik. A család az anyát gyorsan és szívesen fogadja saját családbeli kísérétével. Az anya éhes, kéreget, elfogadását ez is sietteti.

Végrehajtás: Estefelé anyátlanítunk. Ugyanekkor 20—30 dolgozót — ha lehet nyitott fias lépről, de ez nem lényeges — gyufásdobozba teszünk és zsebretesszük őket. Ugy 10 perc múlva a beadásra szánt anyát, kifogjuk a kölyökcsaládtól és közéjük bocsátjuk. A dobozt ezután újra zsebretesszük és 50—60 perc múltán az árva család etetőnyílásán, vagy a kiemelésre előkészített fedődeszka (rostaráma) helyén keresztül kevés füstöt fuvunk. Ezzel szabaddá tesszük az utat az anya bevonulásához. A dobozt — nyílással lefelé — a felső lécekre fektetjük. Gyorsan, csendesen bezárjuk a kaptárt. *A család vizsgálata, zavarása egy hétnél előbb tilos.*

Szállított anyákat, *e módszernél is előbb, pihentetni kell.*

Fontos részletek: A család nyugtalanságának beállta előtt ne adjuk be az új anyát. Ha — pl. igen nagy családoknál — a nyugtalanság nem áll be, a családot füstöléssel, stb. zavarni kell, hogy az anya hiányának mielőbb tudatára jöjjön. A *beálltó sírás után félórával anyásítunk*. A sírás a beadás után 2—3 perc alatt csitul, a homlokfalon szaladgáló méhek örvendezve behúzódnak, a család hamarosan elégedetten zúg. A dobozba szúrjunk oldalt tűt vagy rajzszeget, hogy a méhek zsebünkben ne szabaduljanak ki. Ha egy alkalommal sok családot anyásítunk, jelöljük meg, számozzuk a dobozokat, hogy ne cserélődjenek össze s így a családokból kiszedett méhek az új anyával saját kaptárukba kerüljenek vissza.

Alanyás családokat is anyásíthatunk így, ha az előző módban említett előkészületet elvégezzük. (Méhészkedés 1948. 6. szám.).

Csikós Tibor.

Hirek a Fekete Kőrös völgyéből

A Feketekőrös völgyén fellépett a múlt hónapban a költésrothadás. Ide az állatorvos kiszállott Kisnégerfalvára és a beteg családokat elégettette. Bár többfelé beszéltek költésrothadásról de nem talált. Sokan összetévesztették a hideg időben meghűlt és kidobott fiasitással. Reméljük, hogy ezzel a költésrothadás megszűnt.

Az idő sajnos igen mostoha volt a méhekre. Májusban, júniusban hihetetlen felszaporodott a népességük, bár a gyümölcs és akácvirág lefagyott. Június elején még méz is került a vegyes, réti virágokból. A rajzás is megindult és ha nem is rajzolt minden család, sok anyát cserélt. Méhesemben alig maradt öreg anya. Könnyen megállapíthattam, mert festem az anyákat.

A beállott hűvös-esős medárdus 6 hétig kitartott. Megkezdte minden rendes család a hereűzést. Egyik másik a fiasítását dobálta ki a hideg futó záporok következtében, az erős szép családok népe is megcsappant, a méz fogyott, az anya a fiasítást csökkentette s ma július 20-án amikor átvizsgáltam a családokat, alig találtam mézet. Egészen kora tavaszi állapot.

Várasfenesre többen vándoroltak, mintegy 200 kaptárral. Iparvágánnyal mentek az erdőbe. Etették családjaikat.

Istennek hála, medárdus elmúltával a még mindig elég erős, népes családok megkezdik a gyűjtést fehér vadhere, tők, napraforgó és az ígérkező tarlóvirágról.

Több kezdő méhészt és haladó is érdeklődik méhészkedésről szóló könyvek iránt. Nem lehetne-e kiadni egy méhészkönyvet vagy újranyomatni pl. Blénessy Károly könyvét, mely egyike a legjobbaknak. Ma mindenki érdeklődik a méhészkedés iránt, biztosan akad vevője. (Az Állami Könyvkiadó tervbevette egy méhészeti szakkönyv kiadását. Szerk.)

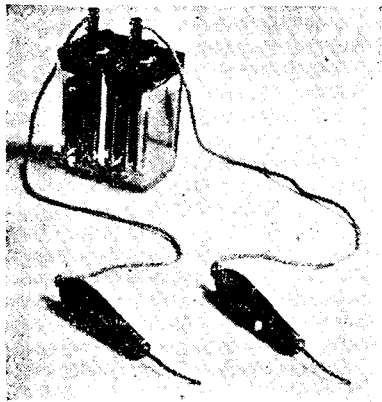
Ferencz Árpád.

MÉHÉSZTÉSTVÉREK! Lapunkat az óriási tagdíjhátrálék miatt vontuk össze. Tegyed póstára még ma!

Kerethálózat beolvasztása villannyal

A villamos beolvasztásra sokféle szer-
számot eszeltek ki. Vannak közöttük olya-
nok, melyek az egész keret hálózatát egy-
szerre olvasztják be.

Használatuk föltétele az, hogy a háló
szálalászlái ne keresztezzék egymást, vagy

Akkumulátor és a hozzá kapcsolt két
hálónyomó

a keresztező szálakat a közéjük helyezett
műlép elválassza.

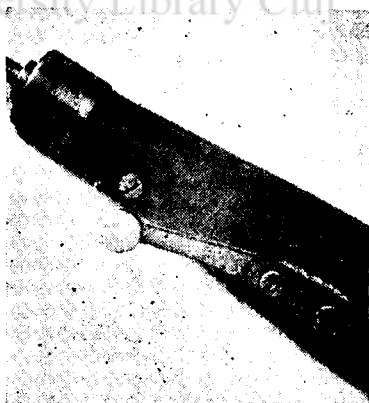
A legegyszerűbb, mely egyszerre csak a
hálózat egy részét olvasztja be. A munka
lassúbb, de ellenőrzése könnyebb. A háló-
zat keresztezése sem hat zavarólag a mun-
kában. Áramforrásul mint városban lakók
a világítási áramot használjuk. Ellenállás
közbeiktatásával, vagy kis transzformátor
segítségével a kellő áramerősséget (Am-
per) és feszültséget (Volt) nyerhetünk. Az
ellenállás, vagy transzformátor készítését
bizzuk szakemberre. Legtöbb méhész kezé-
be inkább ajánlható az akkumulátor, mert
veszélytelen, a munka nincs helyhez kötve,
méhesben, vándortanyán lehet vele dol-
gozni. A villamos beolvasztáshoz a követ-
kező felszerelés szükséges:

1. Akkumulátor rendszeren 4 voltos, de
használható 2 voltos is.

2. Két hálónyomó. Egyik kapcsolós, a
másik nem. A kapcsolós három részből áll:
a fából való nyélből, az ehhez csatlakozó
sárgaréz rudacszkából és a nyél oldalán
lévő kapcsolóból.

A nyél kb. 12 cm. hosszú. Hosszában át
van fúrva. A vékony végén levő lyukon
van bedugva és rögzítve a rézrudacska. A
nyél oldalába a vékonyabb vég felé egy

kis rézcsavart hajtunk be. Derékszögben
halad ez a rézrudacska felé és a nyél bel-
sejében érintkezik vele. Ha tehát a csa-
varba áramot vezetünk, az a rézrudacska-
ba jut. De hogy az áramot kellően adagol-
hassuk, ha kell megszakíthassuk, nem ve-
zetjük közvetlenül ebbe a csavarba, hanem
egy sárgaréz rugóba. A rugó a nyél olda-
lán ferdén áll, a szabad végének felső ol-
dalán egy kis szigetelő anyagból készült
gomb van. Másik végét két csavarral erő-
sítjük a nyélhez. A csavarok a nyél bel-
sejében levő furat felé haladnak. A furat-
ba a nyél vastagabbik végén lévő nyíláson
át beerősítünk egy kb. 7 cm. hosszú sár-
garézpálcikát, úgy hogy vagy 1 cm.-nyi ki-
álljon belőle és nagy csavarral hozzá le-
hessen kapcsolni az akkumulátor egyik
sarkából jövő vezetékét. Könnyű elképzel-
ni, hogy a szigetelő gombos rugó két csa-
varja teljes becsavarásakor hozzá ér a
nyél belsejében ehez a hátsó rézpálciká-
hoz, tehát az áram a rugóba jut. Ha te-
hát a szigetelő gombot lenyomjuk a rugó
az elülső csavar fejéhez ér és a nyél vé-
kony végén kinyúló rézrúdba vezet az
áramot. A kinyúló rézrudacska 6 cm. hosz-
szú, 4 mm. vastag és a vége felé gyengén

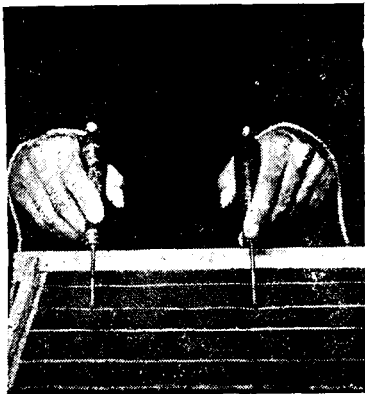
A hálónyomó kapcsolós része

görbül. A hegye alul-felül le van reszelve,
hogy a műlépet kisebb felületen érintse.
Itt csak 1 mm. vastag. Ebbe a 4 mm. szé-
les és 1 mm. keskeny élbe finom csatorna
van reszelve a keret huzalának befogadá-
sára.

A másik hálónyomó csak abban külön-
bözik a leírttól, hogy kapcsoló rugója nin-

csen, a rézrudacska a nyelv belsejében egészen végig nyúlik és a nyelv vastag végén 1 cm-re kibújik. Az 1 cm-es, végén erősítjük hozzá az akkumulátor másik sarkától jövő vezetékét.

A munka menete a villamos keretháló beolvasztásánál ugyanaz, mint a sarkantyú kerekkes beolvasztáskor egészen a drórhálónak a műlépbe ágyazásáig.

A hálónyomókkal áramot vezetünk a műlép keret hálózatába.

Most már a deszka a kerettel nyugodtan fekdődik az asztalon. A kapcsolós hálónyomót jobb kezünkbe a másikat bal kézbe véve úgy, ahogy a ceruzát vagy tollat fogjuk. Most a hálónyomók végét kissé a huzalra szorítjuk és a szigetelő gombot jobb kezünk mutató ujjával megnyomjuk. Ha a drót a műlépbe olvadt, a szigetelő gombot elengedjük s ezzel az áramot megszakítjuk. De a szerszámokat változatlanul a hálón tartjuk, míg az olvadt viasz meg nem fagy. Ha a hálónyomókat mindjárt felemelnénk, akkor a háló esetleg kiugrana a műlépből.

Fontos tudni, hogy a hálónak mindig az a szakasza olvad be, mely a két nyomó között van. Ha a nyomók távol vannak

egymástól, a drót lassabban melegszik meg. Ha közel vannak, nagyobb vigyázat szükséges, mert a tulságosan meleg drót a műlépet átvágja.

Egy kis próbálkozás után mindenki könnyen eltalálja, hogy milyen távol legyen egymástól a két szerszám és mennyi ideig kell bekapcsolva tartani az áramot. Lassúbb, de biztosabb, ha az áramot egészen rövid időre bekapcsoljuk, aztán megszakítjuk, de a szerszámokat a dróton hagyjuk és kisvártatva újra bekapcsoljuk az áramot. Így nem fenyeget az a veszély, hogy a műlép átolvad.

Fontos, hogy a hálónyomónak az a része, mely a hálóval érintkezik tiszta legyen. Munka közben viasz ragadhat rá, meg kell tehát időnként tisztogatni, mert a viasz szigetel. Ha a drótháló keresztezi egymást különös gonddal kell beolvasztani a hálózalak érintkezéseit. A hálózás valamivel nehezebb, de a beolvasztás tökéletesebben sikerül, ha a műlép az egymást keresztező szálak között van.

Két útát lehet követni: vagy behálózunk a keretet, de a hálót lazán hagyjuk, behúzzuk közéje a műlépet és csak akkor feszítjük meg a szálakat, vagy pedig előbb behúzzuk, pl. a vízszintesen haladót meg is feszítjük a műlépet, beragasztjuk és akkor a másik oldalon behúzzuk a felülről lefelé haladó szálakat is, a két irányba haladó drótok tehát közre fogják a műlépet, s utána ezen az oldalon is a hálózást beágyazzuk a műlépbe. Ha a drót az áram hatására meghullámosodik, akkor igen erős az áram, igen meglepítette a hálót. Vagy egymástól távolabb kell a szerszámokat a drótra nyomni, vagy gyengébb áramerősséget kell használni.

A villamos beolvasztás a sarkantyúkezesnél tökéletesebb. A felszerelés sokba nem kerül. Készen nem igen árulják, de akármelyik ügyes műszerész, mechanikus megcsinálja.

Mindenkinek, aki nagykerettel méhészkedik és szépen kiépített lépet akar használni.

—a —f

A JÖVŐBEN CSAK FERTOTLENITETT MŰLÉPET

használjunk! Viaszt fertőtlenít és műlépet szállít Tóth István íg. vál. tag Kolozsvár, Budai Nagy Antal-ut 78 sz.

MŰLÉPKÉSZÍTÉS CSEREVIASZBÓL

Lapunk terjedelme és pontos megjelenése
TŐLED IS FÜGG

KÜLDJED EL HÁTRALÉKODAT AZ FEME-NEK ILLETVE MÉHÉSZKÖRÖDNEK.

A szalmakaptár gyors készítése

Az eléggé magas árak miatt elhatároztam, hogy kaptáraitam szalmából készítem. Régimódi szalmakaptár prést kértem kölcsön és az első fiókoztam ezzel készítettem, de hamar rájöttem, hogy a munka pontatlan és nehézkes. A tüvel való varrás pedig valóságos gyötrelmem: összevágja és törí az ember kezét. Lassú, szaporátlan vele dolgozni és sokkal több munkával jár, mint a deszkakaptár elkészítése, tehát csak a piaci anyagban jelent megtakarítást, de időben, munkában nem. Elhatároztam, hogy ezen a nehéz és lassú eljárásom javítok. A kölcsön kapott présszem nem végezhettem el a szükséges átalakításokat, tehát magam készítettem egy olyant, ahol a varrás helyett kapcsokkal fogom össze a függőleges drótokat, de mégis a kaptár mind a négy oldalát egyszerre préselhetem. Külsőleg csak annyiban tér el ez a prés a többitől, hogy hiányzik vastag lécekből készített külső és belső fala, csak a 4 sarkán van fa — illetve vastartó oszlopa.

A következőkben a nálunk is elterjedő 10—12 keretes rakodó kaptár prését ismertetem. Az ábrákon nem tüntettem fel méreteit, mert azt mindenki maga állapíthatja meg a választott kaptár mérete szerint.

Mintegy 35 mm vastag és 105 mm széles keményfa deszkából elkészítjük az „A” rámát. A négy belső sarokba facsavarokkal 750 mm hosszú 40×40 mm-es „B”-vel jelölt szögvasat, úgynevezett vinklivasat erősítünk. Ezek felső végeit a „C” rámávas összekötjük és ezáltal a szögvasak függőleges helyzetét és szilárdságát biztosítjuk.

Az „A” rama sarkaihoz kívülről függőlegesen, mint ahogy a szövasak állanak, 2—2, „D”-jelű deszkát erősítünk úgy, hogy a szélesebb a keskenyebbet takarja. A sarokdeszkákat ne szögezzük egymáshoz, hogy a prés feloldásakor kissé széjjel hajolhassanak. A sorokfából alul 90 mm magas „D”-jelű lábazatot hagyunk.

A függőlegesen álló sarokfákat kívülről az „E”¹, belülről a szögvasakat az „E”² deszkával az „A” rámához fogjuk. Az így összefogott „E”¹ és „E”² deszkákat az „A” rámával együtt 2—2 helyen átfuruk és megfelelő hosszúságú erős anyás csavarral összehúzzuk.

Ezután a sarokfákat fent kívülről a „G” jelű szögvasakkal oldalanként összefogjuk. A sarkoknál a kiálló vasvégeket csuklós akasztóval egymásba kapcsoljuk.

A külső sarkok (sarokdeszkák) felső végződéseire a sarokdeszkák vastagságával egyező vastagságú „H”-jelű léceket szögezzünk. A „H” lécek a szögvasakat merevítik, „C” rama oldalával párhuzamosak. A „C” rama és a „H” lécek képezte keret közötti U-alakú térbe préseljük a kaptár szalmafalát.

A prés négy sarokfáján, valamint a szögvasakon is az „A” rámától mérve a kaptárgyűrű magasságának megfelelő távolságra 10 cm-ként furatokat készítünk. A sarokfán és szögvasakon áthaladó furatoknak egybevágóknak és vízszinteseknek kell lenni. E furatokon átfűzött erősebb, a képen „P”-vel jelölt, szögekkel a préselés folyamán már megtömött fal fellazulását gátoljuk meg.

Most következne a sajtoló szerkezet leírása, de e helyen nem ismertetem, mert teljes mindegy, hogy a sokféle mód közül melyiket használjuk, folytatom inkább a préselési eljárás ismertetésével.

Belehelyezzük a présbe a kaptárfiók alsó rámáját „K”. Jó ha ez könnyen belehelyezhető, tehát, ha a prés alapját képező „A” rámánál 1—2 mm-rel keskenyebb és rövidebb. Ezután oldalanként a sarkok közötti szabad távolságot 5—5 cm-nyi távolságra beosztjuk, úgy, hogy az első és utolsó beosztás közvetlenül a sarokfák mellett legyen, majd a megjelölt helyen a rámát átfuruk.

Ugyanígy beosztást készítünk a „C” rama felső lapján és a vele párhuzamos „H” lécek külső oldalán is. A megjelölt helyekre rövid, crós, szögletes szeget verünk (ez nem fordul el a fában), vagy pedig gömbölyűfejű facsavart hajtunk a fába úgy, hogy a feje 5—6 mm-nyire kiálljon a fából.

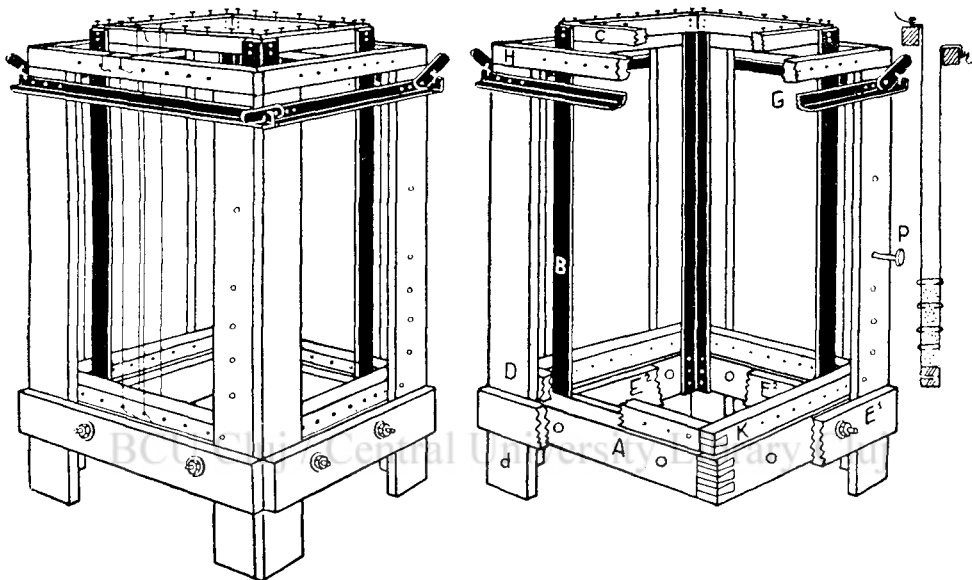
A prés aljába elhelyezett „K” kaptár rámát rögzítenünk kell. Erre a célra a „D” sarokfába a kaptárrama fele magasságában furatot készítünk és ezen keresztül a kaptárrama négy sarkába szögeket verünk, de a fejét kint hadjuk, hogy a préselés befejezése után harapófogóval könnyen kihúzhassuk.

A rögzített kaptárrama furatainak megfelelő hosszúságú, előre elvagdalt 10-es vagy 12-es vastagságú horganyzott lágyszálalt (drótot) átfűzünk és a két végét egyenlő hosszúra felhúzzuk. A huzal belső végeit a „C” rámába vert szeghez, külső végét a „H” lécebe vert szegre csavarjuk (lásd jobbra a képen). Legjobb ezt a

munkát laposfogóval végezni, mert jól meghuzhatjuk a huzalokat. Ezt a műveletet húrozásnak nevezzük, nem nehéz munka, de a többi már gyermekjáték.

Ennél a présnél nem deszka közé rakjuk és préseljük a szalmát, hanem a huzalszálak közé. A szalma berakását az egyik sarokban kezdjük el és körülrakjuk a négy oldalt, kb. egyforma, nem nagy marék, szépen kifésült, kalászaitól

a prés szalmával és újból kapcsolunk. A szalma berakását egyszer jobbfelé haladva, másszor balfelé kezdjük, hogy a szalma vágott, vastagabb végére a következő sorban felül, a vékonyabb vége kerüljön és így a tömés mind a négy oldalon egyenletes magasságot legyen. Minden háromszori körülrakás után egyszer préselünk, hogy a szalmát jól összenyomhassuk. Ilyenkor az elért magasságban a sarokfák megfe-

A gyors szalmaprés távlati rajza. Balra teljesen összeállítva, de prés szerkezet nélkül pár drót behuzva. A jobboldali vázlatrajzon mintha az elülső sarkát eltávolítottuk volna. Egészen jobbra az összefogó drótkapcsok látszanak.

megtisztított zsuppal, majd a nyomó-rámával (éppen olyan, mint az alsó fiókráma, csak erősebb és keményfából készült), jól összepréseljük.

A rámat kivéve, az egymással szemben lévő külső és belső huzalokat előre elkészített, két végén kampósan behajlított C-alakú huzalkapcsokkal a szalma felett összekapcsoljuk.

A huzalokat tehát nem varással, hanem kapcsolással fogjuk össze. Nem új eljárás ez, hiszen kapcsolással már régebben is készítették szalmafalakat, csak nem ilyen présen. Maga a kapcsolás annyira egyszerű és könnyű munka, hogy egy kis jártasság után a 30 pár huzal összefogása 30 másodperc alatt elvégezhető, tehát jóval gyorsabb, mint ha varrnánk és 30 öltést kellene tennünk. Utána újból körülrakjuk

lelő lyukain átszúrt vastag „P” szeggel a tömést rögzítjük. Így folytatjuk ezt mindaddig, amíg a kívánt magasságot elértük. Az utolsó préselés előtt a szalma fölé beletesszük a kaptáríók felső rááját is és erre rá a nyomó-rámát. Az egész tömést annyira összenyomjuk, hogy a nyomó-ráma felett a kaptáríóknak megfelelő magas furatokba a rögzítő szegeket betehessük. Eltávolítjuk a présfákat és megkezdjük a huzalok eldolgozását.

A felső ráma külső és belső oldalának középvonalán, mindenütt ahol a húrok érintik, 25–30 mm. hosszú, laposfejű szeget verünk be annyira, hogy kb. 5 mm-nyire kiálljanak. Egy oldalon a huzalokat éles fogóval elvagdaltjuk és rátekerjük a szegekre. Amikor egy oldallal készen vagyunk, a szögfejeket teljesen beütjük a

fába. Így haladunk oldalról oldalra és amikor kívül-belül befejeztük, kihúzzuk a „P” rögzítő szegeket, szétakasztjuk a prés felső végén egymásba kapcsolódó „G” sarkovasakat, kihúzzuk a fiók alsó ráámájába vert szegeket és könnyen kiemelhetjük a teljesen kész fiókot.

Kívánatos, hogy a zsupszalma a préseléskor kissé nyirkos legyen, így jobban engedelmeskedik a nyomásnak. A fiókot azután napra tesszük, ahol jól, ropogásra szárítjuk. Utána közönséges gyökérkefével a szálak irányában kívül-belül jól megkeféljük, a kefe valóságosan lesöpör róla minden kiálló szálát, kalászt. A szó szoros értelmében csillogni, fényleni fog a szalmafalunk.

Utána négy sarokvédő lécet szegezünk és hamarabb elkészültünk vele, mint a dézsakaptárral. Tehát nemcsak anyagban, de munkaidőben is nagyon sokat takarítottunk meg ezzel a préselési eljárással. A munka pedig élvezet, öröm vele. Tökéletes, pontos, szép, minden igényt kielégítő kaptárt készíthetünk az ilyen présen.

Befejezésül, nem akarom méhésztársai-

mat arra buzdítani, hogy minden kis méhésztárs csináltasson egyet magának, mert, akinek kaptárra nincs pénze, annak présre sem telik. Csak megemlítem, hogy akinek esetleg régifajta prése van, az könnyen átalakíthatja azt. Ez alkalommal inkább arra szeretném felhívni a méhészkörök figyelmét, hogy szerezzenek be ilyen prést. Meglátják, hogy a részoruló méhészek kézzől-kézre adva, örömmel dolgoznak majd vele.

A meglevőket pedig alakítsák át, mert a mostani prések a szalmakaptár készítésétől az időtrabló és nehézkes varrás miatt csak elrettentik az embereket.

Kettős célt tűnünk el vele:

1. A kisembereket kevés pénzért megfelelő modern, nagyméretű, tehát a többtermelést szolgáló kaptárakhoz juttatjuk és

2. sutba dobhatjuk a kiskeretes, hátulkezelős, múzeumba való kis kaptárakat. ezzel sok-sok ezer méhcsaládot menthetünk meg minden évben a pusztulástól. (A „Méhészet” 6. száma alapján lapunk rajzait Guncser Nándor készítette.)

Miskolc.

Köncz Béla

Érdemes-e vándorolni?

A feltett kérdésre kívánok válaszolni csak egy szóval: érdemes. Igaz, hogy az ideai kettős vándorlás is tökéletes ráfizetéssel végződött, mégis, ha egy öt esztendőn keresztül folytatott vándor-méhészet eredményét, mérlegét tekintjük, az mindenkor aktívával zárul. De miért és hogyan?

Kedvező idő esetén az akác igen jó

Akácra vándorolni főképpen annak érdemes, akinek nincsen más megfelelő mélegelője és aki a termelést akarja fokozni. Tapasztalatból tudjuk, hogy ahány vándorlás, annyi pergetés, jó időjárás mellett annyiszor két pergetés.

Az akácról tovább vándorolni csak hegyi legelőre érdemes, mert az alföldi részeken a kasza hamar elvégzi a munkáját, az erdőirtások mézelo virágai pedig az aratás táján kezdi igazán élni világát. Mit jelent ez méheink szempontjából? Az alföldi részeken megszűnik a hordás, a peterakás csökken vele együtt a család ereje is, — a hegyi legelőn ellenben most fejtheti ki teljes erejét az akác tükéletesre erősödött család úgy a mézgyűjtésben, mint pedig a fiasítás további kiterjesztésében.

Rendkívül alkalmas a hegyi legelő arra is, hogy az akácról „megosztott” családok

felelősödjének rajta, hogy a tarlóvirágra, napraforgóra — mézelo-képesek legyenek. Ezek az érvek fölöslegessé tesznek minden vitát, hogy érdemes-e vándorolni vagy sem.

Más kérdés azután, hogy a most uralkodó szállítási viszonyok közepette érdemes-e vándorolni, vagy sem.

A jelenleg érvényben lévő rendelet értelmében méheket szállítani csak is a RATA gépkocsijaival lehet, ezeknek pedig megvan a 3 tonnás teherbíró képességük, a rakodófelületük csekély, velük a szállítás a mai mézárak mellett nagy távra nem fizetődik ki.

A vasútiállítás rendkívül körülményes. Egész vagon rakomány esetén szükséges a CFR vezérigazgatóság távirati engedélye ahhoz, hogy személyvonat után kapcsolják a vagonot, — de erre a főútvonalon ne is számítsunk, mert azon személypodgyász-vonat közlekedik, annak a tarifáját pedig szintén nehéz megfizetni. Marad tehát a tehervonat, ennek menetideje hosszú és sokat tolat.

A vitát e téren avval a megállapítással zárhatjuk le, hogy vándorolni igenis érdemes, ha a termelésben többletet akarunk elérni, — ha azonban idegeinket kimélni akarjunk, maradjunk otthon. — y —7.

TÖRVÉNYEK RENDELETEK

A méhészet adója

A méhészet adómentességét az 1948. évi április hó elsején életbelépett 81. számú adótörvény megszüntette.

A méhészet adókötelezettségét a 262.152/1948. számú pénzügyminiszteri körrendelet 6. pontja szabályozza és annak értelmében mentesül a kereseti adó fizetése alól az a méhészet, amelyben nincs több 10 termelő családnál. Minthogy a pénzügyi jogszabályok szerint a méhészet a földművelés egyik ága és a méhészet haszna benne foglaltatik a földadó alapját képező jövedelemben, 10 családon felül is mentes a kereseti adó alól, *amennyiben a termelő kizárólag a saját szükségletére termel és nem ad el mézet.*

Felhívjuk méhész testvéreink figyelmét, hogy akinek 10 termelő családot meghaladó méhállománya van, köteles a kereseti adó megállapítása szempontjából adóbevallást adni. Az adóbevallást a pénzügyminisztérium által kiadott hivatalos nyomtatványon kell megtenni és abban fel kell tüntetni az 1947 november 1—1948 március 31. közötti időre eső forgalmat, kiegészítve 12 hónapra. Az adómegállapításá ideiglenesen történik, mert a naptári év eredményét feltüntető forgalmat január 1—február 10 közötti időben kell bejelenteni a végleges adó kivetése végett.

A rendelet a méhészetnél a *kereseti haszonkulcsot 10 százalékban állapítja meg. Amennyiben tehát valaki 1947 november 1—1948 március 31 közötti időben 50.000 lejt értékű mézet adott el, ezt kiegészítve 12 hónapra kitesz 120.000 lejt, amely összegre alkalmazandó a 10 százalékos haszonkulcs, úgy, hogy jelen esetben az adóköteles jövedelem 12.000 lejt lesz, ami után 35 százalékos a kereseti adó, amely egyébként*

ként progresszíven emelkedik. Ezen esetben $12.000 \times 35 = 4.200$ lejt az évi adó.

Azon méhészeknél akik mellékesen üzik a méhészkedést, tehát nem a méhészet a fő kenyérkereseti forrásuk *10 termelő család jövedelmét előbb le kell vonni.*

Egy példa jól megvilágítja a kérdést. *Mézhegyi Boldizsár Szamosremetén mellékesen üzte a méhészetet, összesen 46 méhesaládjára volt. Az adóvallomásba beírta, hogy ebből 34 volt termelő család, 10 raj és 2 gyenge egyesítésre váró. Bevallotta továbbá, hogy 1947 nov. 1-től 1948 április 1-ig 50 kg. mézet adott el. Az adóhivatalban ezt az 50 kg. mézet vették alapul és kiegészítették 12 hónapra, azaz úgy vették mintha 120 kg. mézet adott volna el és ugyanakkor ellenőrizték az adatot. A 34 termelő családból levontak 10-et mint adómentest, maradt 24 család. Ezt besorozták az országunk családonkénti 5 kg.-os átlagos mézhozammal $24 \times 5 = 120$ kg., tehát a bevallott adatok helyesek.*

A 120 kg. méztermést besorozták 200 lejes árral és így kiszámították, hogy Mézhegyi Boldizsár méhészetének a jövedelme 24.000 lejt volt az elmúlt esztendőben. Ennek 10%-a az az 2.400 lejt volt a tiszta haszon, aminek 32%-ával 768 lejt kereskedelmi adóval rótták meg a 46 méhesaládjára után.

Tájékoztatásul még közöljük, hogy a központi adó- és illetékügyi bizottság 1948. évi április hó 19-én hozott döntése szerint a méznek 20 kg.-ig terjedő eladása kicsinybeni eladásnak számít és illetékmentes feltéve, hogy az eladó kisgazdának 10 hektárnál nagyobb földbirtoka nincsen, a főfoglalkozása földművelés és a mézet a termelési helyről közvetlenül a fo-

gyasztónak adja el, Ha a termelő a mézet 20 kg.-on felüli tételben adja el vagy 20 kg.-on alól, de azt eladási raktárból értékesíti vagy pedig a fenti feltételeknek nem felel meg, azaz a főfoglalkozása nem földművelés, vagy 10 hektárnál több földje van, köteleles áruszámlát vagy bont kiállítani és 10 százalékos illetéket leróni.

A méhesaladók eladása után az ingóeladásra vonatkozó 16 százalékos illetéket kell fizetni.

Amint látjuk a fenti miniszteri rendelkezést a demokratikus kormányzat szellemében hozták meg és a pénzügyi közegek kötelesek figyelembe venni a méhészek adóbejelentésében foglalt adatokat. Így tulzott adóztatással nem akadályozzák meg ezt a nemzetgazdasági és népegészségügyi szempontból annyira fontos termelési ág fejlődését.

Kolozsvár.

Dr. Erszényes Samú
EME jogtanácsos.

Melyiket szeressem?

Hozzászólás a hasonló című közleményhez.

Teljesen osztom a cikkíró véleményét. Nem egészen igaz, hogy „csak“ a fiatal anya jó. Sőt határozottan állítom, hogy a kifogástalanul petéző s egyéb jótulajdonságokkal is megáldott idősebb anya előnyösebb az anyanevelésre, mint a fiatal, mert éppen az idősebb korában kifejtett kifogástalan teljesítménye bizonyították az életerejének.

Méhészetenben mindenkor a legöregebb anyától nevelek anyákat, mert csak ezeknél ellenőrizhetem, hogy a szükséges jótulajdonságoknak tényleg birtokosa-e? Természetesen a jótulajdonságoknak nemcsak a szorgalmas gyűjtés és szelidségben kell megnyílnia, hanem a betegség iránti ellenállásban is, mely szintén olyan fontos tényező, mint az előző kettő. Ebben is különböznek bizony családaink. Az egyik családunknál egy-kettőre a legkisebb fertőzés esetén beáll a betegség, a másiknál előfordul, hogy a jobb és bal szomszédja elpusztul, de a középső

mentes maradt a betegségtől. Már pedig nehezen képzelhető el, hogy azonos fertőzési eshetőségek kített családok közül a középső egyáltalán nem fertőződött volna meg. Csupán ellentállóbb természete mentette meg hogy elhatalmasodjon rajta a kór.

Megfigyeléseim alapján még azt is állíthatom, hogy *minél régebb a lép, annál nagyobb a fertőzési eshetőség.* Ne tartsunk tehát nagyon öreg fekedésnek induló lépeket, mikor ország-azerte dul a gyomorvész és a költésrothadás méheink között, hanem legalább 3 évenként cseréljük őket.

Avasújfalu.

Schürtz János.

Szócs Sándor méhésztestvérünk cikkére válaszolva, véleményemet és tapasztalatomon alapuló meggyőződésemet a következőkben foglalom össze:

Kétségtelen, hogy van rendkívüli jó tulajdonságokkal rendelkező öreg anya. A magam kis méhészetéből indulok példával. A 18-as számmal jegyzett családomnál az anya 1944-ből származik s tekintve azt, hogy a keretméret 42×30 cm, már tavaly elaggottnak, kihasználtként kellett volna tekintenem. Ennek ellenére a család igen jó erőben van, népes, a fiasítást tavasszal korán kezdte, az zártosrú, tömött volt, habár az anya szinte teljesen fekete színt öltött magára, potroha megvékonyodott, szárnya rajtossá vált, mozgása pedig igen lassú lett.

Eppen a Szócs testvérünk cikkére gondolva nem pusztítottam el, hanem hagytam a családban tovább. Nem is volt eddig semmi hiba, a család most is jó erőben van, hanem a fiasítás hézagossá vált és július 20-án két anyabölcsőt találtam benne 2—3 napos álcával. Várok reá még tíz napot s az öreg anyát ki fogom, ha eddig el nem pusztul, mert ezek szerint a család anyaváltásra készül. Remélem, sikerülni fog az anyaváltás, mert sajnos, tartalék anyám nincs.

Felteszem azonban a kérdést, hogy mi történne akkor, ha az anya télviz idején pusztul el minden jó tulajdonságai ellenére? A család ályányát nevel magának, ez pedig egyenlő a pusztulásával.

Más hátránya az öreg anyának az, hogy miként az idén is, bár bőségesen virágozott a napraforgó, mégis egy ötödére csökkentették július közepén a fiasítást. Evvel szemben az idén termékenyült anyáim ahelyett, hogy csökkentenék, fokozatosan terjesztik a peterakást.

—y —r.

AUG.-SZEPT. — TENNIVALÓ

Július első kétharmadában esős és hideg időjárás uralkodott. Méheink csak úgy „lopva” járhattak gyűjteni negyed-fél napra. Egésznapos hordás ritkán adódott. A virágok híg nektárt termeltek és ennek apránkénti begyűjtése rendkívül felfokozta az anya tevékenységét. Családjaink fiasítása óriási méreteket öltött, a kikelő bogártömeg már alig fért a kaptárban és a július 20-ka után bekövetkezett szép és meleg nyári napokon csőstől eresztették a kesei rajokat.

Pergetés idején sajnos, kevés mézet találtunk. A behordott napi mennyiség csak a fiasítás élelmét fedezte s ahol nem szabtak határt a fészek terjedésének, a család „kústermelővé” váltott. Rengeteg „munkanélküli” bogár fejlődött ki és ezek rajoztak ki új otthont keresni.

Érdekes megfigyeléseket végezhetünk:

A hátulról kezelhető országos kaptár cinyi fészkeiben a fiasítás is a 10 egész — illetve két keretsoros fészekben — 20 félkeretre korlátozódott és a 10 keretes mézűr hamar megtelt. Néhol kipergették és családönként 8—10 kg. méz került a bödönbe. A fészekben azonban nem maradt meg a család kiteleléséhez és tavaszi fejlődéséhez szükséges 12—14 kg. élelem. Így félős, hogy a kipergetett mézet szeptemberben újból vissza kell adnunk.

A rakodó kaptárak (erdélyi-nagy, Hunor Dadant, stb.) fészek keretei is alacsonynak bizonyultak. Az anya léctől-élcig bepetézte őket és a téli mézszorzó hiányzik. A legtöbb helyen „meglátogatta” a hizlalt lépekkal felszerelt mézkamrát is. A munkás sereggel lerágta a sejtek kinyuló falait és bepetézte. Különös előszeretettel kereste fel a herelépes mézkamrákat, s ami a legérdekesebb, mielőtt jóra fordult az időjárás, üres mézkamrával is tüstént kirajoztak.

Csak egyes — jótulajdonságú családok gyűjtötték a mézkamrába is. Ezek lemondottak a rajzásról. Méhésztelvéreinknek érdemes lenne az ilyen nagyteljesítményű rajzásra nem hajlamos családától anyát nevelni. De ki gondolt ilyen rajzó esztendőben anyanevelésre, az állományának nemesítésére. A rajokat befogta és ezzel a nyakra-főre rajzófajtát szaporítja.

A 30 cm-nél magasabb fészekkerettel felszerelt felső kijárányílású kaptárakban már jobban viselkedtek a méhek. Kevés-számú, de hatalmas rajt eresztettek s ami legfontosabb, a tőre való mézet is begyűjtötték szép mézszorzó alakjában.

NYÁRVÉGI GONDOK

Július végén—augusztus első felében a méhész nyakába szakadnak a nyárvégi gondok. A kaszálókát már levágták és a gabonát is learatták. Megcsappant a hordás. Csak a mindjobban terjedő napraforgó és esős meleg nyár után a tarlóvirág vagy más néven a tisztessű segíthet. Ha teljesen eimarad minden gyűjtési lehetőség, méheink között könnyen kitörhet

A RABLÁS.

A hordástalan időszak legveszedelmesebb tünete. A családok körül állandóan kopott szőrzetű, fényes fekete méhek ólálkodnak. Megrögzött méztolvajok. Ahol csak mézszagot éreznek, igyekeznek minden repedést felfedezni, hogy valamiképp hozzájussanak. Természetesen a kijárányíláson lenne a legkönnyebb besurranni, de éberren útját állják a család őrei. Egy-két rablóval hamar elbánnak. Reávetik magukat, összekapaszkodnak és a földre hullva, rendszerint a rablók pusztulásával végződik ez az életre-halálra menő viadal. De a rablóknak is van eszük. Ha sikerül besurranniuk és teleszívhatják magukat mézzel, otthonról többet magukkal, seregestől jönnek vissza és az őrség helyzete is sokkal nehezebb. A rablók legyűrik a kijárányílásnál álló méheket, betörnek a fészekbe, mézkamrába és mindent elhordanak. A családöt szétzüllesztik és legtöbbször az anyát is legyilkolják.

Ez történik, amikor csak egy családot rabolnak. A nagy viadalra azonban felfigyelnek a többi családok is, hiszen minden méhben ott áll a határtalan gyűjtési vágy. Egy-kettő befurakodik a rablók közé és prédájával hazasiet, újabb sereget visz magával. A nagy sürgölődésben elhanyagolják az őrséget és a méztől maszatos méhek már alig ismerik meg egymást. Más család méhei szegődnek hozzájuk és egyszer csak azon veszik észre magukat,

hogy őket is rabolják. A *keserves lopakodás kiterjed az egész méhesre* és minden család előtt ott hemperegnek a verekedő méhek.

A RABLÁS MEGELŐZÉSE

A rablást *könnyebb megelőzni, mint a kitört rablást megszüntetni*, ezért hordástalan időben járjunk mindig körültekintéssel a családjaink között. Kezelésüket végezzük kora reggel, vagy hagyjuk estére, amikor a méhek nem kutatnak. Kaptarnyitásnál, amint az első kutató méh megjelent, a kezelést azonnal hagyjuk abba és zárjuk vissza a fedelet. Hordástalan időben ne járjunk mézzel vagy cukorral a családok között. Ha szükségből etetnünk kellene vagy serkentenünk, végezzük este és vizes ronggyal töröljük le az elcseppentett édes folyadékot, vagy szórjuk be homokkal, fűrészporral.

A *gyenge, anyátlan vagy ályanyás családok* szintén elűködőzöi lehetnek a bajnak. Kijárónyílásukat gyengén őrzik és hamar a rablók prédájául esnek. Ne tartsunk gyenge családokat.

A rablás elkerülésére legjobb módszer a *felső kijárónyílás alkalmazása*. A felső kijárót állandóan lepek a méhek. *Mindenkor éberem őrzik*, mert a fészek közvetlenül a kijárónyílás mögött alakul ki. Az alsó kijárót közelről sem védik olyan éberem. Csak a teljesen kifejlett család gondolkodhatik elegendő őrséggel.

A RABLÁS MEGSZÜNTETÉSE.

Amint az első civakodó méhet észreveszünk, azonnal szükítsük le 10 cm széles és 7 cm. magas nyílásra a kaptárak kijárónyílását. Ezen a szűk helyen csak pár méh tud bejutni és a család könnyebben megvédeheti a vagyonát. Ha további kutatást, esetleg verekedést észlelnénk, még jobban szükítünk, hogy csak egy-két méh járhasson keresztül. Kasoknál jó szolgálatot tesz a bürök, bodza, vagy nád szipka. Rövid csövecskéket vágunk és kettőt-hármat a kijárónyílásba tapasztunk sárral.

Ha kitört a rablás, legjobb *petróleumban, vagy nyers korbólos vízbe mártott és kicsavart rongyból függönnyet tenni a kaptár vagy kas homlokfalára*. Az erős szagtól megriadnak a rablók, de a rabolt család oldalt beszállhat.

Kisebb rablást vízzel való permetezéssel is megakadályozhatunk. A kaptár felől *esőszerűen vizet szórunk a rablókra*. Némelykor az *erőtlenes füstölés is segít*, vagy a kaptár megdöngetése, hogy nagyobb őrség gyűljön a kijárónyílás elé.

Ameddig csak egy család lendül rablásra, leszoktathatjuk a rabló család lezá-

rásával is. A rabló méheket liszttel behintjük és megfigyeljük, melyki kaptárba térnek vissza. Amikor azt megállapítottuk, börtönre ítéljük. Kijáróját lezárjuk, belső itatásáról gondoskodunk és kinyitjuk a szellőztetőt. *Egy-két napi fogság leszoktatja a rablástól*. Ha a szomszédból jönnek, kérjük meg szomszédunkat erre.

Jobb híjján, a *rabolt családot menekítjük el*. Vizes lepedővel lazán letakarjuk (hogy alatta szellőzzék), és pincébe vagy más hűvös helyre visszük. Másnap reggel vagy este visszavisszük a régi helyére és a kijárónyílását leszűkítjük.

Némelykor elegendő a rabló család *kijárónyílása elé ferdén üveglapot helyezni*. A rablók ne tudnak könnyen hazatérni és a támadás elveszti a lendületét. Mások a rabolt család kijárója elé teszik az üveglapot *vagy tükröt*, hogy a fosztogatók ütközzenek belé. A megtámadott család népe, oldalt húzódik haza.

Az elmondottakat összefoglalva, hordástalan időben éberem figyeljük a méhes családok tevékenységét. A kijárónyílásokat szükítsük és a családokat csak reggel vagy este bontsuk ki. Ne tartsunk gyenge családokat és használjunk felső kijáró nyílást.

Dr. Szövérdi Ferenc

Használt régi lép felfrissítése

A méhészetben olykor szükséges a régi előregedett lépek kimosása. Az erre való lépeket keretéstől alkonyatkor meglocsolom langyos lágy, lehetőleg sós (esetleg szódás) vízzel és éjszakára meleg helyen tartom egy oly sós vizes tában, melyben a víz a kereteket ellepi.

Reggelre a lépek meglágyulnak, majd átforgatom és a szódás sós vízben öblögetem. A víz egész mocskos színű lesz. Ezután váltom a vizet mindaddig, míg kevésbé színeződik.

Fertőtlenítéshez vegyünk valami fertőtlenítő szert, legjobb a hígított formalin. Formalin fürdőből kivéve jól szagtalanítom: Tiszta vízzel kiöblögetve fürdetem, utána egymástól legalább 1 cm távol szellős helyre téve kiszáritom. A lépek szépen megvilágosodnak és újra használhatjuk. Ha nem tennék be a kaptárba ügyeljünk a molyosodásra, ezért kénező ládába rakjuk a lépeket. („Pescelovodstvo“ 1948, 6. szám.)

G. V. Popov után oroszból

Keresztes József.

X lábú kaptár*

A mellékelt kaptár típus ismertetésével nincs szándékom propagandát csinálni egy nálunk még új kaptár típusnak. Előre kijelentem, hogy csak mint érdekességet közlöm olyan méhésztestvérek számára akiket nem csak a méz hozam serkent méhészkedésre, hanem a méhek szeretete és többet szeretnőnek tudni abból ami a kaptár falai között történik. Előnye is sok van de mégis inkább kísérleti állomások céljára ajánlanám s olyan testvérek számára akik kísérleteznek is a méhekkel.

Nagy hátránya a kaptárnak, hogy szállításra teljesen alkalmatlan. Télire pincébe, verembe való elraktározása nehézkes mert egymásra helyezni nem lehet s így sok helyet foglal el. Emiatt a zárt méhesbe való behelyezése is nehézkes.

Legnagyobb előnye az hogy az a sok viasz amikor a méhek lefedelezik a mézet, vagy a fiatal méh kirágja magát a bölesőből és amikor átalakításokat végeznek a méhek a lépeken, a 45 fokban lejtős fenékdeshkán legurul és össze gyűlik a kaptár alá a földre helyezett kis deszka vályuba. Egy marosborgói méhésztestvérem, akinél 5 évvel ezelőtt láttam ezt a kaptár típust, azt állította, hogy az így össze gyűlt viasz mennyisége 1 kg.-ot is képesen egy év alatt. Lehet, hogy a lelkesedés kerékkötötte ki a dekákat kilóra, lehet, hogy erős családnál tényleg eléri ezt a mennyiséget amit egyébként a méhek vízintes fehéű kaptárnál össze takarítanak és kirepülve a méhestől távol elszórnak. A nap melegétől össze olvadva jópár dekányi viaszt láttam keverve elhalt méhekkel és elpusztult álcákkal. Mint nagyon kezdő méhésztestvérem nem figyeltem meg kellően, de ma keresnek benne nünűke lárvákat, tetveket stb. is. Az egyik sarkán álló keretalak sokkal jobban megközelíti a kasokban, faodukban stb. lévő lép építkezését.

A méhek termelte meleg, főnt a felső szögletben gyűlik össze s így fürtszerű elhelyezkedésüknél fogva jobban kitudják azt használni.

De mindezekről eltekintve, azoknak akik látni akarják a méhek életét, megfelelőbb kaptár típust ajánlani nem lehet, mert ha leveszem a mellső és hátsó fedél deszkát, akkor tisztán áttekinthetek a lépek között s minden elem táru amit más kaptártípusban a hátsőüveglap még sejtetni sem enged.

A keretek oldalfalai egyenlő hosszúak. A vállazás a két szemben levő sarkon a léc meghosszabbítása. A felső és alsó szögleten szegecske biztosítja a keretek egymásközti távolságát és hogy ne düljenek össze. A mézürt folytatólagosan behelyezett keretek képzik, tehát fekvő kaptár. Röpnylást tehettünk alul vagy felül. A Marosborgón látott kaptáraknál egész hosszában alól volt.

Büdes kaptárba nem használhatjuk a kereteket egyfelől a különleges vállazás miatt máfelő pedig mert a sejtek belsejének lejtése megváltozna és a méz kifolyna a sejtekből. A keret méretek körülbelül 30×30 cm volt.

Magam a 11-ik kaptáromnak egy ilyen szándékszem csinálni ha összel vásárolhatok kasokat s ezen kaptár „szemetes ládája“ sok mindent eláru majd abóll ami a többi kaptárban is történik.

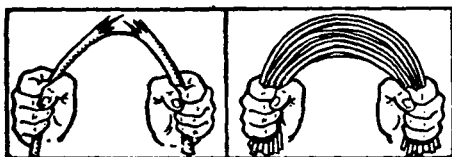
Dr. Györke Árpád

* A kaptár rajzát a következő számunkban közöljük.

MŰLÉPET

ÉS MINDENMŰ MÉHÉSZETI
FELSZERELÉST SZÁLLIT
DZIERZON MÉHÉSZETE
KEZDŐDI GYULA

Oradea, Tudor Vladimirescu 65.

EGYESÜLETI ÉLET

Az összetartás eredménye

Miután a méhészetekre vonatkozó egyesadó mentességét megszüntették, a romániai méhész egyesületek központi választmánya minden erőfeszítést megtett, hogy ez a probléma méltányos megoldást nyerjen: az állam és a méhészek is jól járjanak. E célból úgy a földművelésügyi, mint a pénzügyminisztériumhoz emlékiratot nyújtott be és személyesen is eljárt ez

ügyben.

A földművelésügyi minisztérium magáévá tette országunk méhésztársadalmának érveit, bizonyításait és a pénzügyminisztériumnál pártfogólag járt el ebben az ügyben. A közbenjárások eredményeként a méhészek megadóztatását miniszteri határozattal szabályozták és kivonatosan az alábbiakban közöljük:

KIVONAT

a pénzügyigazgatóságokkal 264.152/1948. számú rendeletben közölt miniszteri határozatból.

6. Nem adóztathatók meg kereskedelmi adóval az állat, baromfi, selyemhernyó-tenyésztők, méhészek és egyéb állattenyésztők, amennyiben ezeket az állatokat vagy azok termékeit nem adják el, hanem teljes egészében saját háztartásuk szükségletére használják fel.

— Nem adózzák meg kereskedelmi adóval azokat a jövedelmeket, amelyek az i. pontban felsorolt állat vagy állati termékek eladásából származnak.

a) amennyiben egy háztartásnak nincsen több, mint:

— 2(kettő) tehene vagy 2 (kettő) fejősbivalya vagy 4 (négy) fejőskcskéje vagy 16 fejős juha.

— 3 sertése vagy 2 kocája malacokkal.

Nem adóztatható meg az, akinek 2 sertése és egy kocája van, ellenben megadózzák azt, akinek egy sertése és 2 kocája van.

— 10 termelő méhcsalád.

Mindazok, akik az adómentesség feltételeinek nem felelnek meg, a felsorolt mennyiségeket meghaladó termékek eladásából származó reális jövedelmük után adóztatnak meg.

Ezen rendelkezést csupán azokban az esetekben alkalmazzák, amelyekben az illető adófizetők a fent felsorolt állatok, illetve állati termékek eladásából nem csinálnak állandó főtevékenységet és ez a tevékenység az ő mezőgazdasági tevékenységüknek csupán mellékes része.

Tehát, pld. a város körül lakó tejtermelőket, akik a városban saját állataik tejét adják el, a jövedelmeik összessége után adóztatják meg (nemcsak az adókötelettség létszámán aluli állatokra vonatkoztatva), tekintve, hogy ezeknek ez a kereskedelem rendszeres foglalkozásuk és főjövedelmüket a kereskedeleméből származó bevétel képezi.

b) Ha egy gazdaságnak nincsen baromfi vagy selyemhernyó tenyésztete, hanem ezen állatokat falusi gazdák, kezdetleges módon háztartásukban nevelték (nem adóköteles).

Gazdaság alatt a férj, feleség és azok a gyermekek értendők, akik ugyanazon ingatlanban laknak, közösen gazdálkodnak.

A hasznossági együtthatók, amelyeknek arányában állapítják meg a kereskedelmi adó alapjára szolgáló adóköteles jövedelmet a következők:

— Az állattenyésztetek és gazdaságok, amelyeknek adózható jövedelmei, állatok, baromfiak és azok termékeiből tevődik össze 7%.

— méhészetek 10%.

— selyemhernyótenyésztetek 10%.

KIEGÉSZÍTŐ MAGYARÁZAT: A kiszámítást a következőképpen kell végezni:
a) elsősorban le kell számítani 10 termelő méhcsaládot, kivéve azt az esetet, amikor az adózónak más jövedelme nincsen és csak a méhészetből él;
b) a többi méhcsaládoknál a jövedelemnek csupán 10%-a adóköteles;
c) erre a 10%-ra a kereskedelmi adót kell alkalmazni.
A méhészek nem kötelesek kereskedelmi könyveket, valamint forgalmi adó nyilvántartást vezetni, csupán abban az esetben, ha az évi méhészeti jövedelmük meghaladja a 300.000 lejt (egy előbbi határozat).

Kiegészítésül közöljük még a méz ár-nyos adó (impozit proporcional) kivetése ügyében hozott határozatát is. A Romániai Központi Méhész Egyesület elnökét

dr. Romanescu Miklóst az itten közölt levélben értesítették, hogy a mézet 10% adó terheli (és nem 14%) semmi egyéb.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL FINANTELOR
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A CONTRIBUȚIUNILOR

Direcțiunea Timbrului, Succesiunilor și Impozitului pe lux și Cifra de afaceri
SERVICIUL TIMBRULUI

Jurnalul Nr. 423.494 din 23 Iulie 1948

Domniei-Sale

Domnului Dr. NICOLAE ROMANESCU

L O C O.

Ca urmare la cererea Dvs. înregistrată sub no. 423.494/1948, avem onoare a vă face cunoscut că producătorii la vânzarea mierii și a cerei de albine, datează impozitul proporcional de 10%, conf. art. 15, par. 8 lit. a din Legea timbrului.

Director General, (indescifrabil)

Director, (ndescifrabil)

FORDITAS:

1948. julius 23-án kelt 423.494 sz. napló.

Dr. ROMANESCU MIKLÓS úrnak

H E L Y T

A 423.494/948 szám alatt iktatott kérésükre válaszolva van szerencsénk tudomására hozni, hogy a méz és a méhek termelte viasz eladásnál a termelők, a bélyeg-törvény 15. szakaszának 8. részének a) betűjének értelmében 10% arányos adót kötelesek fizetni.

Olvá hatatlan aláírás
Vezérigazgató

Olvashatatlan aláírás
Igazgató

Az összetartás eredménye, amint látjuk e téren is meghozta a várt eredményt. A pénzügyminisztérium minden kétséget kizáró rendeletével elosztatta az egyes ellenálló körök által terjesztett rémhíreket s így országunk méhészeti fejlődésének immár az adózás kérdése sem támaszt akadályt.

Kolozsvár.

ERDÉLYI IMRE

Örömmel értesítjük méhésztestvéreinket, hogy az EME méhészkörök száma ismét szaporodik. Dés környéki méhésztestvéreink felismerték a közös munkálkodás előnyeit s hogy ne maradjanak el a többi méhészekről ők is megalakították a Dési Méhészkört. Az alakuló gyűlésen a következő vezetőséget választották meg: elnök: *Cupsa Viktor*, alelnökök: *Balogh István* és *Dr. Manea Mária*, titkár: *Rácz István*, jegyző: *Kajetán Ibolya*, pénztáros: *Szabó Lajos*, számvizsgálók: *Székely Gyula*, *Monor János* és *dr. Coroi Valér*.

Az újonnan alakult méhészkör nyomban tevékeny munkába kezdett, első sorban a fertőző betegségek leküzdésére. Megállapították, hogy Désen 1 udvarban 2 család és egy másik udvarban 10 méheslád nyúlós költésrothadással volt fertőzve, amit a Bukarestbe küldött minták alapján hivatalosan is megállapítottak. Este valamennyi családott lekénézték és elégették, a méhészköri tagokból alakult 6 tagú bizottság jelenlétében. Megelőzőleg, 2 állatorvos és 3 méhészköri tag jelenlétében Rácz István, titkár személyesen is megvizsgálta a családot. Az elégetésről és a kár megbecsléséről a főállatorvosi hivatal jegyzőkönyvet vett fel, amit felterjesztett Bukarestbe a kártérítés kiu'alása végett.

A tordamegyei és első sorban a tordaszentmihályi méhészek csoportja 1948 május 23-án alakították meg az „Aranyosszéki EME Méhészkört” Tordaszentlászlón. A megalakulás alkalmával elnöknek *Szabó Ferencet* választották meg, alelnökök: *Száva Jenő* és *Vásárhelyi Mihály*, titkár: *Bede Jenő*, jegyző: *Gálfi Sára*, pénztáros: *Kövér Béla*, számvizsgálók: *Gálfi Máté*, *Dézi Gyuláné*, *Árkosi József*. Örömmel üdvözljük ezen új méhészkört s reméljük, hogy a Torda Aranyos megyében mind jobban pusztító költésrothadást sikerül megfékezniük.

A méhészkör címe: *Szabó Ferenc*, Tordaszentlászló.

Ha az akácra-vándorlás fiaskóval végződött, úgy az erdőirtásokra, havasi lege-lökre menés teljes ráfizetéssel zárult. A Bihar megyei vándorméhészek egy része az akácra tovább menve, a sík terepen helytelt el családjait a szőszösbükkönyre és kaszáló virágaira spekulálva. Egy kisebb csoport és a CFR száz család méhésze a Várasfenesi erdőirtásra ment, néhányan pedig a Dragán-völgybe. Az időjárás azonban egyiknek sem kedvezett és aránylag azok jártak jól, akik az alföld részen maradtak. Ezek, ha nem pergettek elegendő természetes rajt kaptak, mert méheiket nem tizedelte meg a hirtelen támadó hegyi felhőszakadások özöne. A hideg időjárás miatt a fűzike későn virágzott, a málna lefagyott, de a szeder öt héten át állandó virágzásban volt. A várasfenesi méhlegelő, bár kis terjedelmű, rendkívül dús flórájával pompás eredményt adhatott volna.

A napraforgóra már július 10 táján el kellett jönni, de a remélt jó eredmény helyett egyelőre az állapítható meg, hogy a nektárgyűjtés csak vontatott, a fiasítás pedig egy ötödére szűkült. Mi lehet ennek az oka?

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy virágzás elején a nektárképződés csekély, tehát még van reményünk, hogy a szeptemberig tartó napraforgóról méheink még begyűjthetik a télire valót.

Az időjárás mostohaasága miatt fokozottan kedvezőtlen helyzetbe kerültek a kezdő méhészek, akik iparkodának tudadni családjaikon, valamint azok, akik méheük fejlesztésére kölcsönt vettek fel, őszire pedig már törleszteniök kellene a tőkéből és kamatot is fizetniök. A nagyváradi EME méhészkör mindent el követ, hogy a kollektív módon benyújtott kérvényt a nemzeti bank tekintettel az okok nyomosságára, kedvezően intézze el és fizetési haladékat adjon jövő tavaszig. Legnagyobb gondunk a téli élelem beszerzése s ha ez meglesz, az esztendő zárjuk evvel a fohással: Uram! Istenem! Ne bocsáss reánk még egy ilyen évet.

Ant.

BÉKEFFY SÁNDOR

MÉHÉSZTESTVÉRUNK! Akarod, hogy lapunk 32 oldalon jelenjék meg? Küldjed be azonnal a 300 lejes tagdíj-hátrálékodat!

KÜLÖNFÉLÉK

PIACI ÁRAK. A MK júliusi száma óta alig változtak. Általában mindenütt csökkenő irányzatot mutatnak.

A méz ára Bukarestben kicsinyben kg-ként 220—260 lej minőség szerint. Nagyban 180—200 lejt ígérnek érte. Kolozsvárt kicsinyben 260—280, nagyban 200—220 lej. Brassóban kicsinyben 300—330 lej, de reáírják, hogy havasi méz!

A viasz iránti kereslet megcsappant, 400—450 lejt ígérnek érte.

A mülép ára nem változott.

A termékeny anya árat változatlanul 400—1000 lejben hirdeti a „România Apicolă” iaptársunk, aszerint, hogy közönséges vagy kiválasztott.

A kaptárak árai még nem csökkentek.

A családok árat nem közölhetjük, mert az elmúlt 2 hónapban nem szereztünk tudomást eladásról. Mindössze kasos családokra történtek kötések őszi szállításra 1500 lej körüli árért Szilágy megyében. Átlag 100 lejt ígérnek kg-ként a kas súlyát levonva.

MÉHESZETI TANFOLYAM. Egyesületünk központja kellő számú jelentkező esetén szeptember 8—18, között 10 napos méhészeti tanfolyamot rendez kezdők részére Kolozsvárt a házsongárdi iskolaméhész telepén. Az előadások és gyakorlati órák d. u. 5—7-ig tartanak, hogy azon minden fizikai és szellemi dolgozó résztvehessen, aki érdeklődik a méhészetről. A tanfolyam ingyenes, csak beiratkozási díj címén kell 100 lejt fizetni, amit indokolt esetben elengednek.

IGAZGATÓVÁLASZTMÁNYI ÜLÉS. Egyesületünk igazgató választmánya július hó 5-én tartotta rendes harmad évnegyedi választmányi gyűlését Kolozsvárt, a házsongárdi iskola-méhész telepén. A gyűlésen Bende Béla nemzetgyűlési képviselő, EME elnök megnyitó beszédében részletesen beszámolt arról az eredményes munkáról, amelyet egyesületünk román méhésztestvéreinkkel szövetkezve, a méhé-

szek megadóztatása ügyében kifejtett. Lapunk más helyén beszámoltunk, hogy sikerült e kérdést őszinte megelégedésre rendezni. Az államháztartás is jól járt és méhészeti fejlődését sem akadályozza a nagydó.

Az egyesület folyó ügyeiről Dr. Szövérdi Ferenc főtitkár tájékoztatta a választmányt és fontos határozatokat hoztak a Méhészeti Közlöny további színvonalának, az inséges méhcsaládok felsegélyezésére, cukorigénylés felterjesztése ügyében. Ezután a hátrálékos tagok felszólításának módozatait tanulmányozta a választmány, valamint a méhész körök és az EME központ tanfolyami tevékenységét vizsgálta felül. Több egyéb belső ügy elintézése után a választmány tagjai megtekintették a házsongárdi iskola-méhész telepet és megállapították, hogy több épület javításra szorul.

Az igazgatóválasztmányi ülés a késő esti órákban ért véget.

AJÁNDEK RAJOK. Egyesületünk kísérleti méhésztelepének felállítására a következő méhésztestvéreink ajánlottak fel rajokat: *Bálint Lajos* méhész köri titkár, *Mezőbánd Corutiu Szilván* Major Naszód megye, *Szemeták Lajos*, Széltaló bihar megye, *Kovács Sándor* Ant bihar megye, *Lukács István* Halmágy Fogaras megye. Ezuton mondunk hálás köszönetet a felajánlott rajokért.

Az idén sok helyen (különösen a nagy ürtartalmú kaptárokból) elmaradtak a rajok és ajándékozó méhésztestvéreink arra kértek, hogy a már kiküldött kaptárt hagyjuk náluk jövőre. Egyesületünk ig. választmánya készségesen hozzájárult ehhez, mert az anyagi nehézségeink miatt egyes helyre csak megkésve küldöttük ki a kaptárt (még a napokban is küldünk) s így azok beépítésére nem kerülhetett mindenütt sor.

PÁRTOLJUK A SZÖVETKEZETET

Rendelésre azonnal szállítunk bármilyen típusu rakodó, fekvő, vagy bundás kaptárt.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT.

Leveléhez mellékeljen válaszbélyeget. Rendelésnél a keretek pontos külméretét kérjük megadni. Minden kaptáron kátránypapír fedél. — Kérjük a pénzt előre beküldeni. Az árak vasúton feladva értendők. Cementes festékekkel lemezelve minden kaptár 50 lejjel több.

„LEMNUL”

Faipari Munkások Termelő Szövetkezete — Cluj-Kolozsvár, Str. Jugoslavia 10 szám.

A „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ augusztus-szeptemberi számát összevonva adjuk ki, mert egyesületünk tagjai közül rengetegen nem fizették még ki az 1948. évi tagdíjukat. Felhívjuk a hátrálékos méhésztestvéreinket, hogy sürgősen tegyenek eleget tagdíjfizetési kötelezettségüknek.

MENTSÜK MEG A HALALTÓL a pusztulásra szánt egészséges kason méhcsaládokat. Vásároljuk meg szeptember hónapban a veszendőbe menő nemzeti vagyont és a tavaszi gyümölcsfavirágzásig hagyjuk a kasokban és ekkor telepítjük át a tél folyamán készített kaptárrokba.

AKI GONDOSKODOTT tartalék mézestől, dobrajokat is vásárolhat. A legfontosabb, hogy idejében — még szeptember derekán — kaptárba kerüljenek és 2—3 kg. sűrű cukorszörp vagy alig hígított méz felettségével segítsük hozzá a téli fészkek berendezéséhez.

EME TANFOLYAM. A tanfolyamok általában azon időkre esnek, amikor a természet pihen s az emberek behúzódnak lakásaikba, hogy a jól megérdemelt pihenőt élvezzék. Kraszna méhészei megcáfolták ezt az állítást és a dologidőt is felhasználták arra, hogy tanulhassanak. Így sikerült nagyszerű eredménnyel EME tanfolyamot tartani. A tanfolyamra 17 hallgató iratkozott be, akik végig szorgalmasan hallgatták és a tanfolyam elvégzésével bizonyítványt is nyertek. Az előadásokat Fánta Károly tartotta nagy lelkesedéssel és a tőle megszokott ügybuzgalommal.

APRÓHIRDETÉS

Apróhirdetés *szavanként 3 lej, keretes hirdetés* *cm.-ként 5 lej. Többszöri közlésnél 25% engedmény.*

GYÜMÖLCSÖS vagy szőlőtelepítésre és méhészkedésre is alkalmas tíz hektárnyi földet keresek város mellett. Eleadok 20 méhcsaládot Dadant kaptárban: *Mósa* Marosvásárhely, Arany János-u. 16.

ELADÓ 15 egészséges méhcsalád teljes felszereléssel rakodó vándor kaptárakban, a fészkekben 11 drb. 42×32, a méztérben hízalt lépekkkel 1 családra tartalék lépkészlet, 5 üres kaptár, 4—50 kg-os kanna, pergető, pergető ház, stb. Ár megegyezés szerint. *Molnár Lajos* Marosvásárhely, Deák Farkas-utca 7. szám.

ELADÓ 12 méhcsalád kaptárral vagy kaptár nélkül, érdeklődni lehet *Kállai Béla* Hodos Kerek-utca 35. szám alatt, up. Salard, jud. Bihor.

ELCSERÉLNÉM motorkerékpáromat méhcsaládokért. Jáva 175 cm³ prima állapotban, *Baier*, Kolozsvár, Jókai-u. 5.

MÉHÉSZTESTVÉREK! Lapunkat az óriási tagdíjhátrálék miatt **vontuk össze.** Tegyed póstára még ma!

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDELYI MÉHÉSZ EGYESÜLET SZAKLAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ROMANIA — Cluj, Str. Republicei No. 22.
Kolozsvár, Köztársaság-u. 22. — Tel.: 22-04.
Felelős szerkesztő:

Dr. Szóverdi Ferenc. EME főtitkár.

A Méhészeti Közlönyt az E. M. E. tagjai 300 lejes évi tagdíj fejében tagsági illetményként kapják. Az évközben belépők havi 25 lejjel számítva fizessék ki előre tagdíjukat. Lapunk korábbi számai elfogytak. — Visszamenőlegesen nem küldhetjük.